

Andalucía

Guía de

Andalucía

JUNTA DE ANDALUCÍA
CONSEJERÍA DE TURISMO Y COMERCIO

Svenska | Sueco

Guía de Andalucía

Resumé

ANDALUSIEN	2
Land av Kontraster	6
Konst och Kultur	8
Färdleder	10
Stränder	12
Golf	14
Gastronomi	16
Flamenco och Traditioner	18
Fester	20
Hantverk	22
Natur	24
Landsbygdsturism	26
Upplevelseturism	28
ALMERÍA	30
CÁDIZ	44
CÓRDOBA	58
GRANADA	72
HUELVA	86
JAÉN	100
MÁLAGA	114
SEVILLA	128
Andalusiens Autonoma Regerings Turistbyråer	142

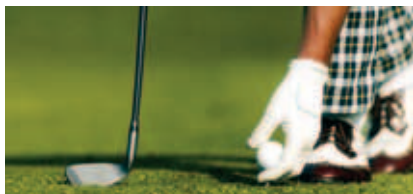
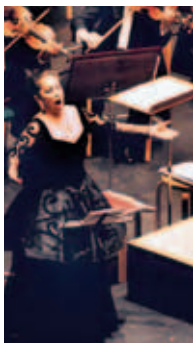
Edita: Junta de Andalucía. Consejería de Turismo y Comercio. Empresa Pública para la Gestión del Turismo y del Deporte de Andalucía, S.A.
C/ Compañía, 40. 29008 Málaga.
Tel. 951 299 300
www.andalucia.org

Diseño y Producción: Edantur
Imprime: Egondi Artes Gráficas
Depósito Legal: SE-2355-2013

Välkommen till Andalusien

Andalusien är ett konsoliderat turistmål bland de stora turistmarknaderna världen över. Det privilegierade klimatet, landskapets karakteristiska kontraster, det fantastiska arvet av historiska monument bland vilka återfinns några av världens vackraste byggnader och stadsdelar som förklarats som Världskulturarv; ett naturarv som kan uppvisa en av de största utsträckningarna av skyddade naturområden i Europa; unika traditionella fester som speglar perfekt andalusiernas öppna och glada karaktär, samt en gastronomi av erkänd internationell prestige tack vare den exceptionella kvaliteten på dess ingredienser – allt detta gör Andalusien till en speciell plats som förför alla sina besökare. Kom och lär känna oss, kom och njut av Andalusien!

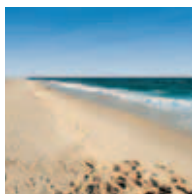

Land av Kontraster

Andalusien fungerar som en naturlig bro mellan Afrika och Europa, och är mötespunkten mellan Atlanten och Medelhavet. Andalusien gränsar till Portugal i väster, till Extremadura i nordväst, till Castilla-La Mancha i norr och till Murcia i öster. Den andalusiska regionen representerar **17,3 %** av det **spanska** territoriet, med en total yta på **87.268 km²**.

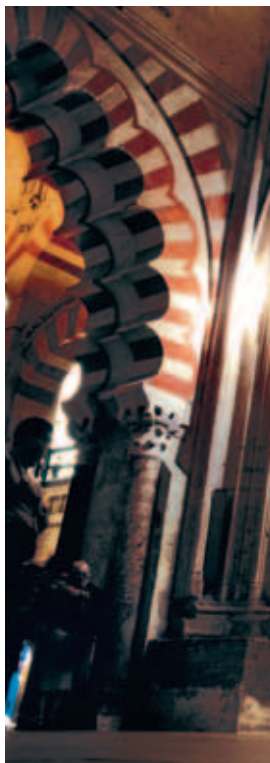
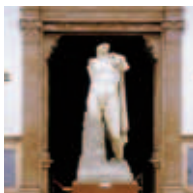
Andalusien åtnjuter ett av Europas varmaste klimat. De mer än **3000 soltimmar** per år och en genomsnittlig årstemperatur runt **16°C**, gör Andalusien till ett högt värderat turistmål.

Landskapets mångfald beror på variationerna i klimat och höjdnivå, vilket i regel ger betydande kontraster och skapar en mängd olika naturförhållanden, från Guadalquivirs varma dalgång till frodiga skogsområden i de lägre bergstrakterna, vidare från de vulkaniska landskapen i öknen Tabernas, den enda i Europa, till de ändlösa orörda stränderna eller de vita topparna i Sierra Nevada.

Andalusien viktigaste flod, **Guadalquivir**, med det passande namnet "den stora floden" som araberna gav den, ger upphov till den bördiga dalen med samma namn och utgör Andalusiens huvudsakliga axel, tillsammans med bifloden Genil.

Konst och Kultur

Denna region, befolkad sedan förhistorisk tid, har med sin flertusenåriga historia efterlämnat ett enormt konstärsvärdeland över hela Andalusien. Som **Världskulturarv har förklarats** Alhambra, Generalife och Albaicín i Granada; fästningen Alcazar, Katedralen och Archivo de Indias i Sevilla, La Mezquita och den historiska stadskärnan i Córdoba, samt renässansstäderna Úbeda och Baeza.

Förutom att vara hemland för stora **konstnärer** och **författare** som Velázquez, Murillo, Lorca, Alberti, Juan Ramón Jiménez och Picasso, bland många andra, kan Andalusien räkna med några av de bästa **museerna** i Spanien: Picassomuseet, Konstmuseet i Sevilla, Julio Romero de Torres museum i Córdoba och Alhambras museum i Granada.

Det är också skådeplats för betydande **kulturella** evenemang som Filmfestivalen i Malaga, Flamencobiennalen i Sevilla, den Latinamerikanska Filmfestivalen i Huelva och de Internationella Musik- och Dansfestivalerna förlagda till Granada och Grottorna i Nerja och Villablanca (Huelva).

Färdleder

Genom Andalusien går olika färdleder för dem som är intresserade av natur och kultur, med möjlighet att lära känna regionens rika legat. Det stora islamiska arvet, fördelat mellan regionens åtta provinser, är det centrala temat för olika färdleder som utgör **el legado andalusí** - det arabisk-andalusiska kulturarvet: El Califato, som förbinder Córdoba med Granada; Washington Irving, som följer samma resväg mellan Sevilla och Granada som den nordamerikanske romantiske författaren och diplomaten gjorde; vidare färdleden Los Nazaríes, som bekantar oss med de människor som levde i slutskedet av det arabiska al-Ándalus, och för oss genom trakter i Jaén och Granada.

Spåren av romarna kan upptäckas via färdleden **Bética Romana** genom provinserna Cadiz, Sevilla och Córdoba, varav de två senare också ingår i händelseplatsen för **El Tempranillos** äventyr, den populära andalusiska stråtrövaren på 1800-talet. Till sist får vi inte missa möjligheten att lära känna den natursköna miljön som omger färdlederna genom flera skyddade **naturområden**: Vías Verdes (längs nedlagda järnvägsspår), Gran Recorrido GR-7 (långdistans), m.fl.

Stränder

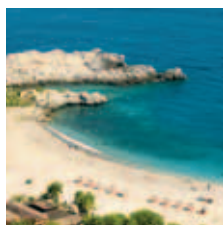
Den **andalusiska kusten** – en miljö med egen personlighet – sträcker sig längs nästan **90 mil**, varav omkring 54 mil utgörs av stränder, och med 61 viktiga kustsamhällen.

Strändernas mångfald avspeglas i den autonoma regionens fem olika kuster, från stränderna med finkornig gyllene sand på **Costa de la Luz** (Huelva och Cadiz), till de berömda stränderna på **Costa del Sol** (Malaga), de varma stränderna **Costa Tropical** (Granada) och de orörda sandstränderna på **Costa de Almería**.

Kvalitén på havsvattnet, de stora miljömässiga värdena

och den allestädes närvarande solen har gjort dessa stränder (många av dem utmärkta med **Blå Flagg**) till ett eftertraktat turistmål för resenärer från hela världen.

Golf

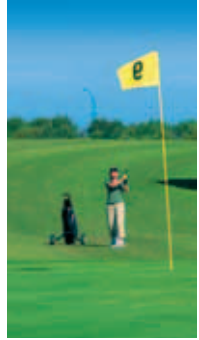
För närvarande har Andalusien **114 golfbanor**, vilket gör den till den spanska region som kan erbjuda högst antal golfbanor.

Bland de motiv som har gjort Andalusien till en förstklassig golfdestination kan nämnas det **behagliga klimatet** som möjliggör utövandet av denna sport året om, och den kuperade terrängen, som är idealisk för att en golfbanedesigner ska sätta sin skaparförmåga på prov för att utnyttja de naturliga terrängförhållandena.

Det innebär att variationen på de andalusiska **golfbanorna** inte enbart beror på antalet hål utan också på deras design och läge, vilket gör att den professionella spelaren kan utöva denna sport vid havet eller i bergen och samtidigt njuta av de olika **landskapen**.

Detta breda utbud har inte gått arrangörerna av tävlin-

gar på toppnivå obemärkt förbi, vilka har valt Andalusien för det **Öppna Mästerskapet i Spanien, Volvo Masters Andalusien, VM eller Ryder Cup.**

Gastronomi

Andalusien kännetecknas av en smakrik och hälsosam mat baserad på medelhavsdieten, som tillåter oss att njuta av den med alla sinnen.

Ingredienserna uppvisar en förträfflig kvalitet, med **olivoljan** som grundläggande beståndsdel i maträtterna, som huvudsakligen tillagas av färsk fisk och skaldjur, men även produkter från inlandet. Vinerna, med sina sex ursprungsbeteckningar, ligger inte långt efter och internationellt kända är Sherry och Manzanilla, inom samma grupp, med Sanlúcar som största producent.

Den mest universella andalusiska maträtten, tack vare dess höga näringsvärde och enkla beredning, är **gazpachon** - en kall soppa på tomat, lök, gurka, papri-

ka, vitlök, olja och vinäger. Men det finns en mängd andra varianter som utelämnar eller lägger till ingredienser, som till exempel salmorejo, porra eller ajo blanco.

Till dessa kan läggas andra stjärnprodukter som chacinas (korv- och köttprodukter) av iberisk skinka, med bergsområdena i Huelva i spetsen, vidare de andalusiska ostarna (av stark karaktär) och de små läckra bakverken i arabisk stil, som många gånger fortfarande tillagas i klostren i Andalusien.

Flamenco och Traditioner

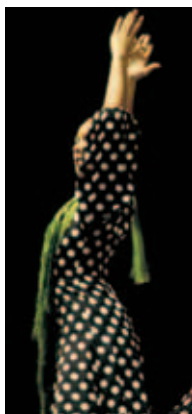
Musik- och dansarten **Flamenco** är ett av de typiska kännetecknen för Andalusien, förutom att det är ett väsentligt kulturarv som ligger till grund för flera av våra **tematiska** färdleder (Los Cantes Básicos, Minera (gruvorna), Huelva y sus Fandangos, Las Grandes Figuras...).

El Cante Jondo ("den djupa sången") har Andalusien att tacka för några av sina mest skickliga artister. Särskilt framstående var José Monge,

kallad **Camarón de la Isla**, en flamencosångare född i San Fernando som revolutionerade flamencons universum med sin personliga stil som banade väg för nya artister.

Hästarna och **tjurarna** utgör likaså en oskiljaktig del av Andalusiens särdrag. Jerez de la Frontera är hem för Kartusianerhästen, tillsammans med några av de mest prestigefyllda uppfödarna av tjurfäktningstjurar. I Ronda och Sevilla föddes de stora tjurfäktningssdynastierna Pedro Romero och Pepe Hillo, vilka senare kom att imiteras av tjurfäktare som Juan Belmonte, Joselito, Manolete, Paquirri och Curro Romero, bland många andra.

Fester

Andalusiens helgkalender är lika varierad som dess geografi, med **folkstinna pilgrimsfärder** (El Rocío i Huelva, Virgen de la Cabeza i Jaén...), **Påskveckor** fulla av känsla och styrka, karnevaler, majstångsresande, marknader, storslagna tjurfäktningar klockan fem på eftermiddagen...

Denna mångfald av högtider och fester är ett verkligt uppslagsverk som skildrar det andalusiska folkets olika konstyttranen och sedvänjor. I festerna som hyllar våren, odlingen och bärgningen, druvskörden eller byarnas skyddshelgon, eller vid

de folkliga festerna och pilgrimsfärderna, kan man se prov på Andalusiens hantverk, mat, musik och religiösa övertygelser.

De mer än 3.000 festevenemangen som äger rum i denna region återspeglar andalusiernas glada och utåtriktade natur. Fester som åtnjuter stort erkännande och kan skryta med att vara **förklarade av Internationellt Turistintresse**, är bland andra Karnevalen i Cadiz, Påskveckan i Málaga, Hästmarknaden i Jerez och Galopptävlingen på stranden i Sanlúcar de Barrameda.

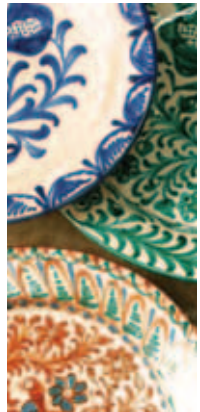

Konsthantverk

Det andalusiska hantverket har uppnått stor ryktbarhet i och utanför landet. **Ubrique** (Cádiz) är läderarbetets huvudstad, Cádiz kan stoltsera med sina **silversmycken** och Almería med sina traditionella **jarapas**, mattor av tygremсор. La Alcaicería i Granada är ett kompendium av provinsens typiska hantverk, medan Sevillas skickliga broderiarbeterskor ännu tillverkar de vackert broderade **Manilasjalarna**.

Keramik och **lergods** produceras fortfarande i hela

Andalusien. Välkända platser för keramiktillverkning i är Triana i Sevilla, Lucena och La Rambla i Córdoba, Fajalauza i Granada, Vera och Níjar i Almería, samt Bailén och Andújar i Jaén.

Inte att förglömma en mängd andra konstslöjder som inbegriper möbeltillverkning, växtfiberarbeten, bokbindning, sten- och marmorarbeten, samt musikinstrument, där de berömda spanska tillverkarna av stränginstrument – **luthiers** - åtnjuter stort anseende.

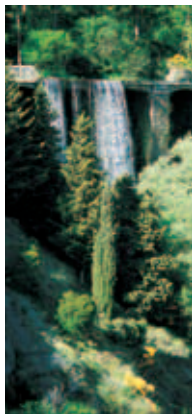
Natur

Hela 18 % av det andalusiska territoriet ingår i ett omfattande nät av Skyddade Naturområden (över 80 stycken), vilket placerar Andalusien i spetsen för de spanska regionerna när det gäller skydd av naturtillgångar.

Denna naturrikedom består av **24 naturparker** av berg och skogsområden spridda över hela Andalusien, en del med verkliga botaniska skatter som den spanska ädelgranen (*Abies Pinsapo*) i naturparkerna Sierra de Grazalema och Sierra de las Nieves, och med kustområden som naturparken Cabo de Gata-Níjar.

Till alla dessa områden bör läggas den stora ekologiska betydelsen av **nationalparkerna i Doñana**, som utgör skydd för det utrot-

ningsshotade iberiska lodjuret (*Lynx pardinus*), och **Sierra Nevada**, med de högsta bergstopparna på den iberiska halvön, båda förklarade Biosfärområden av Unesco.

Andalusiens 28 Naturreseptat och 31 Naturområden kompletterar regionens naturgeografiska karta. Naturreseptaten, av mindre omfattning än Nationalparkerna, består mestadels av våta enklaver av stor ekologisk betydelse för vilda djur, i synnerhet fåglarna. Naturområdena erbjuder å sin sida ett intressant prov på omväxlande natur.

Grottformationer som Cueva de Nerja, Gruta de las Maravillas eller Los Infiernos de Loja, är endast några av de intressanta grottor som denna privilegierade landsdel har att erbjuda.

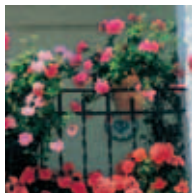
Landsbygdsturism

Andalusien har blivit ett av Spaniens mest eftertraktade färdmål för landsbygdsturism tack vare regionens fantastiska natur, de typiska små byarna och de utpräglade traditionerna. Exempel på detta är de **vita byarna** i Cadiz, bergsområdet **Serranía de Ronda** i Málaga, **Las Alpujarras** i Granada och Almería, samt **Sierra de Arcena** i Huelva.

Tjusningen med den andalusiska landsbygden kommer av de små byarnas perfekta integration i den omgivande miljön, de djupt rotade folkliga traditionerna, festerna och den **rika gastronomin**, som endast använder sig av egna produkter.

Dessutom kompletteras den andalusiska landsbygdens attraktion av ett mycket brett utbud av fritidsaktiviteter, med speciell betoning på olika varianter av **upplevelseturism** som utövas i kontakt med naturen.

Upplevelseturism

Den andalusiska naturen har utvecklats till den bästa ramen för att utöva sportaktiviteter i full kontakt med naturen, som fotvandring, klättring, grottforskning, bergsbestigning, canyoning, skärmflygning, fritt fall, ridning, jakt, fiske, dykning, surfing, skidåkning...

Andalusiens åtta provinser har tillgång till moderna **sportinstallationer** för att utöva idrott på högsta nivå, vilket framhäver Andalusien som ett naturligt mål för sportentusiaster.

Dessa förstklassiga infrastrukturer står regelbundet i centrum för **internationella idrottsevenemang**: den Alpina Skidorten i Sierra Nevada, Jerez Permanenta Formel Ettbana, hundratalet golfbanor spridda över hela Andalusien med särskild betoning på Costa del Sol (högsta tätheten av golfbanor i Europa), samt de 39 småbåts- och yachthamnar, bland vilka kan nämnas den världsberömda Puerto Banús i Malaga.

Almería

Almería

Almería

Provinsen Almería omgiven av Medelhavets vatten, ligger i östra Andalusien och gränsar till **Murcia** och **Granada**. Den har goda förbindelser såväl via flyg och båt (Almería's flygplats och hamn) som väglades: motorväg A-7 följer hela kusten, medan motorväg A-92 (och dess variant A-92N) förbinder Almería med resten av den andalusiska regionen.

Tack vare det geografiska läget och de varma vindarna, åtnjuter Almería ett gynnsamt **klimat** med somrar som varar större delen av året, milda temperaturer och rikligt med **solsken**, perfekt för sol- och badturismen.

LANDSKAP

Almería är ett **landskap** med stora **kontraster** där man kan uppleva allt från Sierra Nevadas snöklädda toppar till öknen i Tabernas, den enda i Europa, för att inte tala om kustens stränder och klippbranter, eller inlandets bergsområden och gröna skogar. Av dessa landskap är de flesta Naturområden av stort ekologiskt värde

Till Naturparkerna **Sierra Nevada**, **Sierra Maria Los Vélez** och **Cabo de Gata-Níjar** (den iberiska halvöns första naturpark som omfattar både hav och land) kan läggas **Sierra Nevadas Nationalpark**, längst västerut i provinsen. Kustområdet omfattar värdefulla ekosystem, som

Film och verklighet

Almerías förträffliga väderförhållande och landskapets mångfald har gjort provinsen till inspelningsplats för stora filmproduktioner: Cleopatra med Liz Taylor, Lawrence av Arabien, Patton, Steven Spielbergs Indiana Jones eller Never Say Never Again, bland många andra filmer. Västerfilmerna under ledning av regissören Sergio Leone utgjorde en verklig milstolpe, vilket de konstgjorda Västerbyarna i Tabernas vittnar om än idag, numera utflyktsmål för turisterna.

Almería

Karts i Yesos de Sorbas

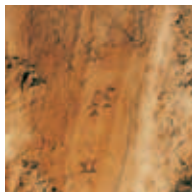
Detta naturområde utmärker sig för sina unika karstformationer och är ett av de viktigaste karstkomplexen i Europa. Floden Aguas rinner över ett stort område kalksten, där den under årtusenden eroderat marken och bildat schakt och tunnlar som leder till grottor med imponerande stalaktiter och stalagmiter. Utövarna av grottforskning kan, med behörigt tillstånd, besöka grotterna Cueva del Agua och Cueva de la Covadura.

Naturområdet och Naturreseptatet **Punta Entinas-Sabinar** eller Naturreseptatet **Las Albuferas de Adra**. Almerías miljömässiga arv kompletteras av naturområdena **Sierra Alhamilla**, Alboran och **öknen Tabernas**, tillsammans med naturmonumenten Barriärrevet Posidonia, Isla de San Andrés, Isla Negra, Isla de Terreros, Piedra Lobera och Sabina Albar.

KONST OCH KULTUR

Provinsens rika arkeologiska arv ger prov på dess intensiva befolkning alltsedan Antiken. I denna bemärkelse bör en kronologisk resa till de viktigaste fyndplatserna starta med de **förhistoriska grotterna** i **Los Vélez** och därefter fortsätta till **Los Millares** (Santa Fe de Mondújar), **El Argar** (Antas), den feniciska bopplatsen **Villaricos** i Cuevas de Almanzora och den romerska bosättningen i **El Villar** (Chirivel).

Från och med **muslimernas** landstigning på Almerías kust på 600-talet och fram till slutet av Medeltiden, levde Almería under muselmanskt styre. Huvudstaden blev den viktigaste hamnen i al-Ándalus och runt hela det arabiska väldet uppfördes arabiska bad, vattencisterner, vaktorn och monument, som till exempel La **Alcazaba** (fästningen) i **Almería** eller La **Mezquita** (moskén) de **Fiñana**.

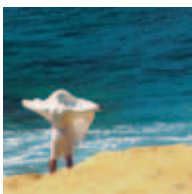
Den kristna erövringen banade väg för nya europeiska konstnärliga strömningar (renässans, barock och nyklassicism), under vilkas inspiration byggdes kyrkor, som Iglesia de la Encarnación i Vélez

Cueva de los Letreros

Denna grotta påträffades i en av kaviteterna i berget Maimón Chico (Vélez Blanco) och innehåller målningar med djur- och människoformer daterade till mer än 18.000 år sedan. "El Índalo", symbolen för provinsen Almería, är just en av dessa målningar. Denna grotta, tillsammans med andra arkeologiska fyndplatser i Almería och resten av Andalusien, utgör del av den iberiska halvöns fyndskatt av förhistoriska inristningar och målningar längs Medelhavet, en enhet som förklarades Världsarv år 1998.

Almería

Rubio och katedralen i Almería, och palats, som **Vélez Vit** (1500-talet), ett arbete gjort av italienska arkitekter.

Av särskilt intresse är det unika landskapet av **industriell arkeologi**, karakteristiskt för Sierra de Gádor och den östra delen av Almería.

STRÄNDER OCH VATTENSPORTER

Almerías kust är **214 km** lång och en av de mest kompletta eftersom den kan erbjuda dels en mängd stränder för badturismen, dels isolerade små vikar belägna inom skyddade naturområden.

Almerías västkust är den mest anlitade av turismen, med många stränder med Blå Flagg som är väl utrustade och har bra

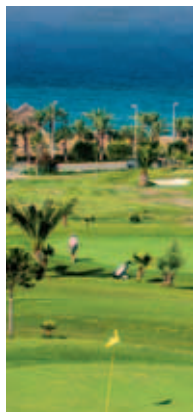
förbindelser, exempelvis **Roquetas de Mar, Adra och El Ejido**. Det växlande landskapet och den ojämna kustlinjen i östra **Almería** ger den dess egen personlighet. Till de långsträckta stränderna med Blå Flagg (**Garrucha, Vera och Carboneras**) kommer orörda områden, som Playa de los Muertos, Cala Cristal eller Playazo de Vera (den senare med ett område reserverat för **naturister** som lockar turister från hela Europa).

Området **Almería-Cabo de Gata-Níjar** är det minst bebyggda och ingår i den imponerande naturparken med samma namn, där man kan finna jungfruliga sandstränder, som Cala de la Polacra, Playa de los Genoveses, El Mónsul eller Cala Media Luna (samtliga i Níjar). Stränderna i **Almería, Aguamarga** och **San José** har alla Blå Flagg.

Med denna vidsträckta kust är det inte

Golf

I provinsen Almería finns några av landets bästa golfbanor både vad gäller designen av banorna och variationen i omgivningarna, från badstränderna i Vera och Mojácar till bergstrakterna Sierra de Vúcar eller floddalen Valle de Almanzora.

underligt att **vattensporten** är en av de stora turistattraktionerna, med upp till åtta småbåtshamnar. **Vindsurfing** i bukten Ensenada de San Miguel, El Ejido och på Playa Serena i Roquetas de Mar, eller **dykning** vid Cabo de Gata och Levante är andra alternativ. Dessutom är upplevelseturismen inte begränsad endast till kusten, eftersom sportutövarna också har möjlighet att åka skidor i **Sierra Nevada** och **La Ragua** (endast längdåkning), och pröva på **skärmflygning** eller **klättring** i Sierra María.

GASTRONOMI OCH FESTER

Landsbygdsturismen i Almería är vid välmåga tack vare den stora variationen i landskapet (de vita byarna i inlandet, de små fiskebyarna, naturområdena...), samt det kompletta utbudet av fritidsaktiviteter och, framför allt, överflödet av traditioner.

I Almerías gastronomi skiljer man mellan maträtter från kusten, baserade på **fisk** och **färska skaldjur** (grillad fisk på spett, risrätter med fisk, inlagd fisk, smulor med sardiner), och de från inlandet, med bakverk som vittnar om ett moriskt ursprung, vidare utsökta charkuterivaror, och mer **traditionella rätter**: gurullos (gryta på ett slags pastakorn, potatis och kött), gachas (sammankokt gröt på fiskbuljong, paprika, tomat, m.m.), ajo colorao (torsk i tomat- och vitlöksröra), olla de trigo (mäktig gryta med vita bönor, vetekorn, blodkorv, fläskkött, fänkål...). Alla dessa rätter tillagas

med **olivolja** från Almería och sköljs ned med de regionala viner-
na "**Vinos de la Tierra**".

Om det finns ett element som sammanbinder festligheterna i denna provins, så är det elden (i synnerhet på Johannes Döparens dag), medan **festligheterna Moros y Cristianos** är en av de mest rotade traditionerna i provinsen. Rekreationen av striden mellan de två rivaliserande lägren är också temat för det unika spelet Abén Humeya som hålls i Purchena. Festdagarna kompletteras med Feria de Almería, Día de la Cruz, Virgen del Carmen (särskilt viktig i kuststäderna), Día de la Vieja och Jueves Lardero (torsdagen innan fettisdagen som avslutar karnevalen).

Almería

Hantverk

De mest utbredda hantverken i provinsen är lergods och keramik (Vera, Níjar, Sorbas, Albox eller Alhabia), artistisk glaskonst (Alhama de Almería), smycken av röd korall från ön Alborán, mattproduktion av jarapas (Níjar, Béjar och Laujar de Andarax), samt den berömda marmorn Macael, som exporteras till hela Europa.

FÄRDLEDER

Färdleden genom regionen **ALMERÍA-CABO DE GATA-NÍJAR** tar besökaren till monumenten i Almería och Naturparken Cabo de Gata-Níjar, med dess många orörda stränder och havsbottnar av stort värde.

I den del av **LA ALPUJARRA** (av arabiskan al Busherat, betesmark) som hör till Almería, kan man lära känna en unik arkitektur som liknar mer den nordafrikanska än den andalusiska. Den utgörs av vita små byar som vittnar om ett moriskt förflutet, i Sierra Nevada och La Ragua.

Samma lantliga karaktär återfinns i **VÄSTRA ALMERÍA**, runt bergstrakten Sierra de Gádor. I kontrast till denna står kustens fiskebyar från Aguadulce till Adra, med badstränder, golfbanor, småbåts hamnar och naturområden som främsta sevärdheter.

Kontrasterna i landskapet är en konstant i resan genom **LOS FILABRES-SIERRA ALHAMILLA-RÍO NACIMIENTO**, där Sierra Nevadas bergstoppar banar väg för den genom filmen berömda öknen

Tabernas.

Det karstiska naturområdet Yesos de Sorbas sträcker sig från inlandet i **ÖSTRA ALMERÍA** fram till havet, där det tar form av branta klippor med små vikar där man kan praktisera naturism.

Trakten **ALMANZORA**, runt omkring floden med samma namn, är det perfekta resmålet för den som föredrar en lantlig och naturnära turism, med städer genomsyrade av historia och en miljö speciellt lämpad för fotvandring och grottforskning

Färden genom **LOS VÉLEZ**, ett område som utmärks av naturparken Sierra María-Los Vélez, leder turisten till historiska monumentfyllda städer med nobelt förflutet, som Vélez Blanco och Vélez Rubio.

Cádiz

Cádiz

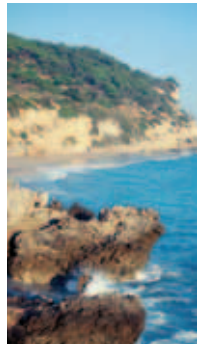

Cádiz

Cádiz befinner sig i den absolut sydligaste spetsen av Europa och gränsar landledes till provinserna Huelva, Sevilla och Málaga, och till **Gibraltar** sund och **Nordafrika** söderut. Cádiz omges av vatten från både Atlanten och Medelhavet, med betydande hamnar i Cádiz och Algeciras. Även till lands har provinsen utmärkta förbindelser och likaså med flyg, med de internationella flygplatserna i Jerez och Gibraltar.

Provinsen åtnjuter ett mildt **klimat**, med en medeltemperatur på 18°C och 3.100 soltimmar per år. Däremot i **Sierra de Grazalema** finns ett mikroklimat som kännetecknas av mycket hög nederbörd, den högsta i Spanien.

STRÄNDER

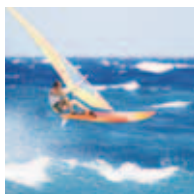
Den över **26 mil** långa kuststen och de mer än **80 stränderna** med gyllene sand tillhör två stora turistområden: det första, **Costa del Sol** vid Medelhavet, med 60 km från Tarifa till Punta Chullera, och det andra, **Costa de la Luz**, som badas av Atlantens klara vatten, från Sanlúcar till Tarifa.

Den största tjuvningen med stränderna i Cádiz är den orörda **naturen**, med en mängd jungfruliga vikar och små sandstränder mellan branta kustklippor och mycket vackra naturområden, idealiska för att praktisera naturism. Utmärkta exempel är Punta Candor (Rota), El Puerco (Chiclana), Caños de Meca och Zahara de los Atunes (Barbate), havsvikarna Conil, El Palmar de Vejer, eller Bolonia och Valdevaqueros vid Tarifa. Till dessa kan läggas andra, mer turistbesökta stränder, som Bajo de Guía (Sanlúcar), Regla (Chipiona), La Caleta i Cádiz och Valdelagrana (El Puerto). Många av dem har **Blå Flagg** - symbolen för Rena Hav i Europa.

Windsurfingens Paradis

Det fördelaktiga klimatet, de fantastiska vågorna och östanvinden som blåser kraftigt året om, har gjort Tarifa till ett paradis för utövarna av denna sport. I Valdequeros bukt och Playa de los Lances samlas året om hundratals windsurfare vid sidan av andra sportfantaster som praktiserar kitesurfing, bodyboarding, flysurfing eller blokart.

KONST OCH KULTUR

Detta område, grundat av **tartessier** och **fenicier** för mer än 3.000 år sedan, har varit hem för många folkgrupper som lockats av dess strategiska läge som en bro mellan Europa och Afrika. Omkring 1.100 f.Kr. grundades **Gadir** (moderna Cádiz) och som anses vara den äldsta staden i Västvärlden.

Förutom de värdefulla grottmålningarna som påträffats i **Tajo de las Figuras** (Benalup-Casas Viejas) och de feniciska sarkofagerna som kan beskådas på Cádiz Museum, kan vi

bevittna de **romerska** lämningarna i Sierra de Aznar och städer som Ocuri, Carteia, Iptuci, Carissa Aurelia och Baelo Claudia.

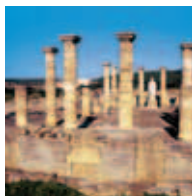
Från år 711 var Cádiz ett **muselmanskt** territorium, vilket återspeglas i ett flertal moriska palats, torn och fästningar, som fortfarande kröner många av de vita byarna i Cádiz, som Zahara de la Sierra eller Olvera, med sin traditionella arkitektur enligt traditionen andalusí.

I och med upptäckten av **Amerika** förvandlades Cadizbukten till mottagare av skatterna från Nya Världen, varvid städerna Cádiz, Sanlúcar och El Puerto de Santa Maria kom att åtnjuta en framskjuten ställning. Detta ekonomiska välstånd resulterade i uppförandet av en mängd slott, palats och religiösa byggnader av betydande dimensioner, som **katedralerna** i Jerez och Cádiz, eller La **Cartuja** i Jerez.

Cádiz var den spanska liberalismens födelsestad, känd som "silverbägaren", och platsen där den första spanska **konstitutionen** proklamerades år **1812**.

Baelo Claudia

I Boloniabukten finns resterna av denna viktiga romerska stad som nådde sin kulmen under första århundradet efter Kristus. Dess ekonomi baserade sig huvudsakligen på fiskkonservering och fiskhandel, med särskild betoning på den saltade fisken och ett antal såser som framställdes av denna (som den av romarna mycket uppskattade såsen garum). Man kan besöka de arkeologiska utgrävningarna och se resterna av stadsmuren, calzadas (romerska vägar), hus, fisksaltningsfabriker, templet och forumet, allt bevarat i mycket gott skick.

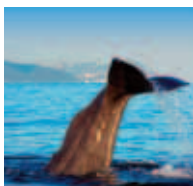

Cádiz

Den spanska ädelgranen

I Sierra de Grazalema, tack vare dess speciella mikroklimat, växer den spanska ädelgranen (abies pinsapo), en typ av gran som är unik för hela Västeuropa och en kvarleva från tertiärtiden. I skuggan av berget Sierra del Pinar, mellan Grazalema och Benamahoma, finns en magnifik liten skog av pinsapos som är den bäst bevarade för närvarande.

NATUR OCH LANDSBYGDSTURISM

Mer än tjugo skyddade områden är innefattade i det stora miljöreservatet som ingår i provinsen Cádiz. Förutom **Naturparken Sierra de Grazalema** (biosfärreservat) kan vi besöka **Los Alcornocales** ("Europas jungfruliga urskog"), Doñana, El Estrecho, La Breña och våtmarkerna Marismas de Barbate, samt Cádizbukten. Områdena längs Gibraltarsund är ett riktmärke för flyttfågelnas migrationer mellan Europa och Afrika, och dessutom en privilegierad utkiksplats för valskådning.

Naturresevatnen utgörs oftast av våtmarker av internationellt erkänt intresse för fågelfaunan. Dessutom bör nämnas, att på **El Peñón de Zaframagón** samlas den största kolonin av häckande gås-gammar (*Gyps fulvus*) i hela västra Andalusien. Några av provinsens

Naturmonument är Los Corrales de Rota – anordningar på stränderna förenade med ett traditionellt fiskesätt - och Dynerna i Bolonia.

Detta rikliga naturarv är en av attraktionerna som **Los Pueblos Blancos**, de vita byarna, kan erbjuda och som befäst dem som färdmål för landsbygdsturismen. Sierra de Cádiz kan till sin unika arkitektur och sina traditioner lägga ett brett utbud av **aktiviteter**, som rymmer allt från fotvandring och klättring till luftburna sporter.

Internationella viner

Vinerna från vindistriktet Jerez åtnjuter ett stort erkännande både inom och utom landet, inte endast för att intas som dryck utan också för smaksättning av olika maträtter och desserter. Mest kända är Sherryn (från Jerez) och Manzanillan (från Sanlúcar), vilka tillsammans med Vinägern från Jerez har ursprungsbe-teckningen Jerez-Xeres-Sherry.

GASTRONOMI Y FESTER

Det gaditanska **köket** kombinerar intelligent förstklassiska ingredienser från havet, trädgårdslanden och bergstrakterna. Från trädgården kommer olika gazpachos, sallader och **piriñacas** (kall grönsaksröra); från havet får man fisk och skaldjur till huvudsakliga ingredienser i smakrika sjömansgrytor eller enbart stekta, utan att förglömma tonfisen, los salazones (saltlagrad fisk) och räkorna från Sanlúcar, samt den berömda **pescado frito** (frityrstekt småfisk).

I inlandet består specialiteterna av produkter från skog och äng, som vildsparris och guldtistel (*Scolymus hispanicus*), som brukar smaksätta viltköttet i risrätter och grytor.

Cádiz har en enorm hästtradition, med Jerez som **kartusianerhästens** vagg.

Detta magnifika djur finns med i två av de mest representativa festligheterna i provinsen, Feria del Caballo i Jerez och Galopptävlingen på stranden i Sanlúcar, båda förklarade av **Internationellt Turistintresse** i likhet med Karnevalen i huvudstaden Cádiz. Andra gaditanska högtider är Semana Santa (påsk), Corpus Christi, båtprocessionen på Virgen del Carmens dag, samt de lokala festerna.

Detta är ett land av sångare, dansare och gitarrister, som har gjort **flamenco** till en universell konst. I San Fernando föddes den berömda flamencosångaren "Camarón de la Isla" och i Chipiona föddes sångerskan Rocío Jurado. Manolo Sanlúcar är naturligtvis från Sanlúcar de Barrameda, vilken tillsammans med Paco de Lucia från Algeciras och Serranito bildar den magiska triangeln för det andalusiska gitarrspelet. Jerez kan stoltsera med Paquera de Jerez och José Mercé. Las peñas (flamencoklubbarna), los tablaos (barer med flamencoupptredande) och berömda flamencofestivaler, som den välkända Fiesta de la Bulería (Jerez), Arranque Roteña och Noche Flamenca de la Segur (Vejer de la Frontera) är flamencons ansikte utåt.

Cádiz

Läderarbeten från Ubrique

Ubrique kan stoltsera med den största koncentrationen av konsthantverkare som arbetar skinn och läder i hela Europa. Förstklassiga världsmärken förlitar sig på kvaliteten i produkterna som tillverkas av skinn från får, getter och kor. En stor del av produktionen exporteras till europeiska länder, samt USA, Australien, Kanada och Japan.

FÄRDLEDER

La **RUTA DEL TORO** låter oss lära känna tjurfäktningstjurarnas naturliga uppväxtmiljö genom att besöka berömda uppfödningsskolor, som Torrestrella och Torrealta.

Till provinsen Cádiz hör ursprungsbe-teckningarna Jerez-Xeres-Sherry och Manzanilla de Sanlúcar, likaså konjaks-typen Brandy de Jerez. Färdleden **RUTA DEL VINO** tar oss till de viktigaste orterna där provinsens berömda viner framställs: Jerez de la Frontera, Sanlúcar de Barrameda och El Puerto de Santa Maria.

Till följd av den utomordentliga betydelse som hästen har i denna trakt, föreslås färdleden **RUTA DEL CABALLO**, som besöker de största avelsstuterierna och naturligtvis

den Kungliga Andalusiska Ridskolan, vid sidan av ryktbara evenemang som FERIA del Caballo i Jerez och Hästkapplöpningen på stranden i Sanlúcar.

Färdleden **RUTA DEL ATLÁNTICO** går längs den gaditanska kusten Costa de la Luz, från floden Guadalquivirs mynning i Sanlúcar till Punta de Europa i Algeciras, med utsikt över provinsens många olika strandformationer (sanddyner, vikar, vidsträckta sandstränder, turistorter...).

Historia, tradition, mat, konsthantverk och natur förenas i de vita byarnas färdled, **RUTA DE LOS PUEBLOS BLANCOS**, som löper längs bergstrakterna i Sierra de Cádiz. Här läggs betoningen på den traditionella arkitekturen, nedärvd från tiden för det muslimska al-Ándalus.

Till sist, La **RUTA AMERICANA** framhåller den aktiva roll som provinsen spelade vid tiden för upptäckten och koloniseringen av Nya Världen. Detta historiska skede återspeglas i en serie historiska byggnader i Cádiz, El Puerto de Santa María och Sanlúcar.

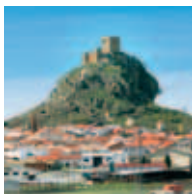
Córdoba

Córdoba

Córdoba

Medina Azahara

Vid foten av Sierra Morena, 8 km från provinshuvudstaden, uppfördes år 936 den överdådiga staden Madīnata-Zahrā av Abd al-Rahman III, i syfte att projicera en kraftfull bild av det nyinrättade Självständiga Kalifatet Córdoba.

Konstruktionen utfördes på tre terrassformade jordpartier omgivna av en mur, med det kungliga Alcazar omgiven av trädgårdar på den överssta och mellersta terrassen, medan det nedre området reserverades för bostäder och moskén.

Provinsen Córdoba ligger mellan Sierra Morena och La Subbética (område i centrala Andalusien), och genomkorsas av **Guadalquivirs** dalgång. Provinsen gränsar i norr till Ciudad Real och Badajoz, i väster till Sevilla, till Jaén i öster, och i söder till Málaga och Granada. Snabbtåget **AVE** har stor betydelse för dess kommunikationer, men Córdoba räknar också med ett utmärkt vägnät.

Provinsen gynnas av **Medelhavsklimatet**, dock med en markant kontrast mellan en mycket varm torr sommar och en kall vinter.

KONST OCH KULTUR

För att finna de första tecknen på mäns-

klig ockupation i Córdoba – en genuin mötesplats mellan civilisationer – måste man gå tillbaka till förhistorisk tid, vilket styrks av de värdefulla neolitiska lämningarna i **Cueva de los Murciélagos** i Zuheros. Längre fram skulle fenicierna, kartagerna och romarna låta sig lockas av alla naturrikedomar och mineraltillgångar som Córdoba's mark hade att erbjuda.

I det romerska Bética bidrog Senecas och Lucanus **Corduba** till det romerska riket med sina metaller, viner, olivoljor och ett legat som har nått våra dagar. I huvudstaden kan vi beskåda den romerska bron, Claudius Marcellus tempel, den arkeologiska utgrävningsplatsen Cercadillas och ett mausoleum, medan vi i Almedinilla finner det **romerska palatset El Ruedo** och i Monturque ett antal romerska underjordiska **vattencisterner**.

Efter romarnas tid var det inte förrän den muselmanska ockupationen som Córdoba fick en ny blomstringstid. Córdoba var huvudstad i det muslimska Spanien och från denna tid bevaras

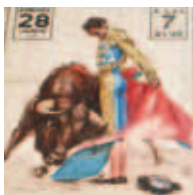

Córdoba

Córdobas vinstugor

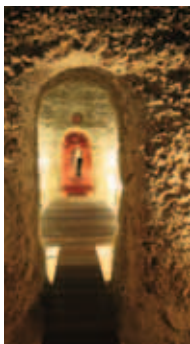
Ett fyrtiotal klassiska tabernas finns fördelade över de äldsta och mest populära stadsdelarna i huvudstaden, till exempel San Andrés, San Lorenzo och Santa Marina. En privilegierad miljö för avsmakning av traktens viner, och en gång i tiden samlingspunkt för konstnärer och tjurfäktare, som den ryktbare matadoren Manolete. Den senare, som spelas av skådespelaren Adrien Brody i filmen Manolete, är huvudpersonen i färdleden som bär hans namn och besöker de platser som hade störst betydelse i hans liv.

betydande monument, som har blivit riktmärken för kulturturismen i Spanien: La **Mezquita de Córdoba** ("den vackraste och mest originella byggnaden i Spanien", enligt Gerald Brennan), förklarad Världsarv tillsammans med en del av den historiska stadskärnan och den palatsliknande staden Medina Azahara.

Det Självständiga **Kalifatet i Córdoba** (929) var under lång tid den mest sofistikerade staten i Europa. Den framstod som Västvärldens **kulturella centrum** och en mötesplats för filosofer, historiker, läkare, poeter och konstnärer, som Averroes, Maimonides, musikern Ziryab... Med den slutgiltiga kristna erövringen kom moskéerna att ersättas av kyrkor, kapell och kloster, och nya slottsbyggen som Almodóvar del Río kom att förändra landskapet.

Barocken utvecklades med speciell styrka i **Priego de Córdoba, Cabra** och **Lucena**. Arkitektoniska skatter i denna stil

är altaret i kyrkan La Asunción, Priego, och en serie herrehus och palats i denna och andra samhällen som ingår i **Ruta del Barroco**.

Det kulturella utbudet i provinsen Córdoba kompletteras av ett vidsträckt nätverk av museer och tillställningar, som Staden **Lucenas Internationella Musikfestival**, förklarad av Nationellt Turistintresse, eller Teaterfestivalen i Sur de Palma del Río.

Julio Romero de Torres

Denne målare, som var den största representanten för den andalusiska regionalismen och en av de skickligaste porträttmålarna i Spanien och Latinamerika, kunde som ingen annan skildra folksjälens och *el duende*, med kvinnan som framträdande rollinnehavare. Hans målning *La Chiquita Piconera* är en verklig symbol för Córdoba's kvinnor.

AKTIV NATUR

Från bergen till landsbygden visar sig provinsen i sin helhet som ett naturparadis. **Naturparkerna** Sierra de Cardena och Montoro, Sierras Subbéticas och Sierra de Hornachuelos (den sistnämnda ingår i biosfärreservatet "**Dehesas de Sierra Morena**") innehåller viktiga ekosystem med utrotningshotade arter, som det iberiska lodjuret. Som skyddade områden räknas dessutom vattenfördämningarna Cordobilla och Malpasillo (båda förklarade Naturområden), och naturmonumenten Cueva de los Murciélagos (Zuheros) och Sotos de la Albolafia, i

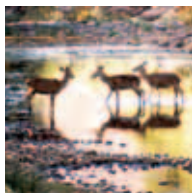

huvudstaden Cordoba.

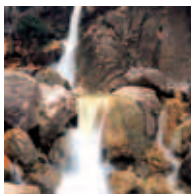
Naturresevatnen bestående av Laguna Amarga, Laguna de Tíscar, Laguna de Zóñar, Laguna del Rincón, Laguna de los Jarales och Laguna Salobral, är kända som Södra Cordobas Våtmarker. De är speciellt värdefulla som övervintrings- och häckningsplatser för flyttfåglarna.

Floden **Guadalquivir**, provinsens ryggrad, är en viktig naturlig korridor för växter och djur samt en idealisk plats för att utöva vattensporter. Andra varianter av **aktiv turism** som kan praktiseras i Córdoba är fotvandring, cykling, ridning, klättring och grottforskning.

Jakt

Bergstrakterna Sierras de Hornachuelos, Cardeña y Montoro, utgör ett verkligt jaktparadis tack vare den höga koncentrationen av stor- och småvilt. Och Montes Comunales de Adamuz har 12.000 hektar som uteslutande nyttjas för det gamla och ädla utövandet av la montería (viltjakt med hund).

GASTRONOMI OCH FESTER

Córdobas gastronomi kännetecknas av dess högkvalitativa produkter. Ett bra exempel är de olika ursprungsbeteckningarna som tillerkänns dessa, till exempel **olivoljan** från Baena och Priego de Córdoba, vinerna från **Montilla-Moriles** och **skinkan** från Los Pedroches.

Det är inte ovanligt att hitta viltkött på Córdobas menyer: kronhjort, vildsvin, mufflonfår (*Ovis orientalis musimon*) eller rådjur, till följd av det stora jaktintresset. Men utan tvekan finns det tre rätter som särskilt kännetecknar detta land: el **salmorejo** (fin puré av tomat och bröd), rabo de toro (oxsvansgryta) och de läckra **flamenquines** (panerade stekta rullar av Serranoskinka).

De traditionella bakverken i Córdoba bevarar smaker och dofter av klart arabiskt och judiskt inflytande. Av enastående kvalitet och rykte är kvittengelén från Puente Genil, los mantecados (bollar av ister, mandel och mjöl, smaksatta med kanel, citron, sesam...) och los alfajores (rullar av mandelmassa, nötter och honung) från **Rute**, en ort som dessutom är känd för sina läckra **likörer** och **anisetter**.

De mest populära festerna i Córdoba är **Las Cruces** och **Los Patios**. Dekorationer och diverse blomsterarrangemang kompletterar utsmyckningen av de improviserade altaren, kring vilka invånarna och

besökarna samlas för att dansa, sjunga och dricka vin. På gatorna, vid sidan av blommorna, fontänerna och de mosaikbelagda patios, anordnas serveringar och musik till förströelse under dessa majkvällar.

Påskveckan, Semana Santa, i Córdoba-provinsen utgör ett utomordentligt vackert skådespel och med en original estetik. Av denna anledning har 13 av Córdoba's byar fått sina tolkningar av Semana Santa förklarade av Nationellt Turistintresse i Andalusien.

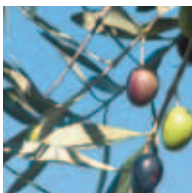
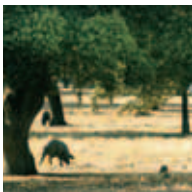

Córdoba

Konsthantverk

Filigranarbetena i silver och läder, enligt de traditionella arbetsätten benämnda cordobán (karduansmakeri) och guadamecil, är två av de mest representativa konsthantverken i provinsen. Till dessa kan läggas hantverk som möbeltillverkning (Castro del Río, med sina arbeten i olivträ), krukmakeriet (som i La Rambla har det största produktionscentrumet på den iberiska halvön), den kalifatiska keramiken, tunnbinderiet (med Montilla som medelpunkt) och instrumentbyggarna, los luthiers.

FÄRDLEDER

Trakten **ALTO GUADALQUIVR**, med floden Guadalquivir i centrum, erbjuder sevärigheter som naturparken Cardena-Montoro och monumentala städer som Montoro.

De vita byarna i **CAMPIÑA SUR**, med sina värdefulla skyddade våtmarker, producerar viner med ursprungsbenämningen Montilla-Moriles. Av speciellt intresse är de unika romerska vattencisternerna i Monturque.

I **GUADAJOZ-CAMPIÑA ESTE** har olivoljan huvudrollen. Den har ursprungsbetegnelsen Baena och ger upphov till färdleden med samma namn, med besök på oljemuseer och almazaras (olivkrossar).

Färdleden som går genom regionen **SUBBÉTICA** ger oss möjlighet att lära känna naturparken Sierras Subbéticas, Cueva de los Murciélagos ("fladdermusgrottan") i Zuheros och Vía Verde de la Subbética (en numera nedlagd järnväg som transporterar

de olivoljan). Priego de Córdoba, Lucena och Cabra är de bästa exemplen på andalusisk barockarkitektur.

På betesmarkerna i **LOS PEDROCHES** kan vi lära känna bygdens stjärna – det iberiska utgångssvinet - som förser oss med utsökta delikatesser och ger namn till färdleden, Ruta del Ibérico. Slott, herresäten och religiösa byggnader, som kyrkan San Juan Bautista i Hinojosa del Duque, utgör traktens monumentala sevärdheter.

SIERRA MORENA, ett unikt resmål för inhemsk turism med stora naturrikedomar och jaktmöjligheter, erbjuder dessutom upplevelseturism och de traditionella vita byarna.

DALEN GUADIATO står i spetsen för landsbygdsturismen i Andalusien. Den gamla gruvutvinningen har blivit en turistattraktion, vilket kan bevitnas i det Historiska Museet i Bélmez och Gruvområdet.

GUADALQUIMRS flodgång kan till dess varierande landskap lägga den monumentala fästningen Almodóvar del Río, byggd av muslimer år 760, och naturparken Sierra de Hornachuelos – ett verkligt paradiset för jägare.

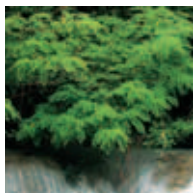
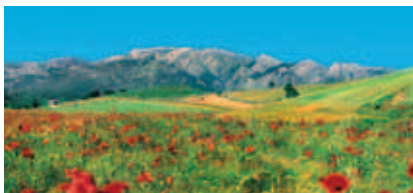

Granada

Granada

Denna provins, belägen i sydöstra Andalusien, stoltserar med de högsta bergstopparna på den iberiska halvön (Mulhacén och Veleta). Motorväg **A-92** förbinder den med Levanten och med västra Andalusien, medan A-44 gör samma sak med Madrid och den södra delen av halvön. Några få kilometer från huvudstaden, i Chauchina, ligger **flygplatsen Federico García Lorca Granada-Jaén**.

De stora **klimatkontrasterna** är resultatet av provinsens unika bergmassiv som befrämjar två skilda mikroklimat: den tropiska kusten, med en medeltemperatur på 18,5°C och 3.000 soltimmar per år, och Sierra Nevada, med temperaturförändringar från varma sommardagar till -35°C på vintern.

LANDSKAP OCH NATUR

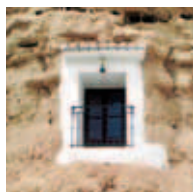
Granada bjuder på ett **varierat landskap**, som utmed endast 40 km inbegriper Sierra Nevadas snöklädda toppar, Las Alpujarras

molninformationer och Costa Tropicals idylliska sandstränder, inte att förglömma El Altiplano med sina spektakulära badlands – områden med dålig jordmån.

Granadas kust, skyddad från de kalla nordanvindarna av Sierra Nevada, sträcker sig längs **73 km** mellan Costa del Sol och Costa de Almería. Den har en mångfald stränder med Blå Flagga, småbåts- hamnar (i Motril och Almuñecar) och en havsbotten som är ett verkligt paradiset för sportdykare (La Herradura, Maro-Cerro Gordo och Calahonda).

Särskilt värde tillmätts dess stora naturarv, toppat av **Sierra Nevada** som förklarades Biosfärområde av Unesco år 1986, Naturpark år 1989 och Nationalpark år 1999. Sierra Nevada utgör habitat för upp till 60 endemiska växtarter, som grobladssläktingen "snöstjärnan" (*Plantago nivalis*) eller kamomillen från Sierra Nevada (*Artemisia granatensis*), och för

Grottbostäder

Dessa säregna bostäder utgörs av en underjordisk arkitektur som utvecklades starkt av araberna, och har blivit ett särdrag för byarna längs Hoya de Guadix och höglandet Baza och Huesca. De kännetecknas av att vara bostäder uthuggna i berget vars insida upprätthåller en jämn temperatur på 18°C året runt.

Granada

djur som den iberiska stenbocken (*Capra pyrenaica hispanica*).

Provinsen har fyra andra **naturparker** (Sierra de Castril, Sierra de Baza, Sierra de Huétor och Sierras de Tejeda, Almijara och Alhama), samt oerhört vackra naturområden (La Sagra, Infiernos de Loja, Cárcavas de Marchal...), förutom **naturområdet Acantilados de Maro-Cerro Gordo** - ett klippigt kustområde på 395 hektar med havsbottnar där värdefulla sjögräs växer, som neptunusgräset (*Posidonia oceanica*).

Alla kusterna är idealiska för **aktiviteter** som fotvandring, ridning utmed färdlederna, grottforskning, canyoning eller bergsklättring, mountainbike och vattensporter. På det sättet har den unika naturen, friluftslivet och traditionerna förvandlat områden som **La Alpujarra**, med sina unika vita byar som blickar ut över djupa raviner, till internationella destinationer för **landsbygdsturismen**.

Högfjälls- och skidstation

Sierra Nevada har 86 banor för utförsåkning av olika svårighetsgrader och en total längd på 87 km, där man praktiserar såväl skidåkning som snowboard. En av de stora attraktionerna är möjligheten till skidåkning på kvällen tack vare en upplyst bana. Stationen har också två kretsar på 8,6 km för längdskidåkning.

KONST OCH KULTUR

Fästningen **La Alhambra** och **El Generalife** (sultanens sommarpalats), tillsammans med El Albaicín, Granadas äldsta stadsdel, alla upptagna på **UNESCOS** världsarvslista, är bara ett urval av den enorma monumentrikedomen i denna provins – centrum för det **andalusiska legatets** kulturella färdleder och över femtio **museer** som inrymmer stora konstskatter.

Den granadinska kusten beboddes sedan förhistorisk tid, vilket framgår av de **198 dösar** (stenblocksgravar) som finns i **Gorafe**. De feniciska och puniska folken fann i kusten en privilegierad plats för att utveckla sin affärsverksamhet, som den **punisk-romerska** saltningsfabriken i

Hälsoturism

Hälsobaden i Alhama de Granada, Alicún de Ortega, Los Baños de Graena och Lanjarón, tillsammans med många källor med mineralmedicinska vatten och ett omfattande nätverk av arabiska bad, hamams och spas, har gjort provinsen Granada till ett privilegierat mål för besökare som söker avkoppling, hälsa och skönhet.

Almuñécar är ett gott exempel på. Muslimerna uppförde under deras 700-åriga vistelse arabiska bad, som El Bañuelo eller Baza, fästningar och vaktorn, samt förvandlade huvudstaden i **dynastin Nazarí** till Västvärldens kulturella referens. År 1492 erövrades slutligen territoriet av de katolska monarkerna Ferdinand

och Isabella.

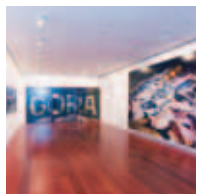
Kristendomen kom med nya konstnärliga tendenser som ledde till magnifika byggnadsverk, som **Castillo de la Calahorra** (med ett renässanspalats inuti), och **Karl V:s Palats**, Katedralen och La Cartuja (en verklig barockjuvel) i staden Granada.

Såsom land av poeter och musiker, kan till det enorma monumentala arvet läggas en **kulturell agenda** fullspäckad av internationellt kända evenemang. Särskilt kan nämnas **Granadas Internationella Dans- och Musikfestival**, vars historia går tillbaka till 1883 och som varje år sammanför prestigefyllda orkestrar och dansgrupper och mer än 30.000 personer. Av stort

Lorca

Den universella poeten Lorca föddes 1898 mitt i provinsens bördiga dalgång, i ett litet hus i Fuente Vaqueros som nu är museum. Författaren till Zigenarballader och Poet i New York, tillbringade sina tidiga år mellan föräldrahemmet i Valderrubio och bostaden i Huerta de San Vicente, familjens sommarresidens som också blivit Museum.

Granada

intresse är också magiskådespelet Hocus Pocus och den Internationella Jazzfestivalen (båda i huvudstaden), Jazz vid Kusten i Almuñecar, den klassiska gitarrturneringen Andrés Segovia i La Herradura, och Parapanda Folk i Illora.

GASTRONOMI OCH FESTER

Festkalendern ligger inte långt efter, med engagerande tilldragelser som Semana Santa (påskveckan), majstångsresning, Virgen del Carmen (med pittoreska båtprocessioner på semesterorterna längs kusten), **Morer och Kristna**, och folkfesten Cascamorras i Guadix.

Granada bjuder på en varierad gastronomi som kännetecknas av bland annat **el tapeo**, då man gästar favoritbarerna där man serveras en tapa, ett tilltugg, gratis till drycken man beställer.

Odlingsområdet La Vega förser Granada med grönsaker till sallader och kalla soppor. De låga temperaturerna i inlandet bekämpas med rejäla raguer, grytor och *pucheros* med en mängd olika köttprodukter, som lamm från Sierras de Segura. La Alpujarra är rik på produkter från grisen (toppade av den berömda **skinkan** från **Trévelez**) som kompletterar kustköket med dess tropiska frukter och färska fisk.

Granada innehar fem **ursprungsbeteckningar**: olivoljorna "Montes de Granada" och "Poniente de Granada", honungen "Miel de Granada", chirimoyan från "Costa Tropical Granada-Málaga" och sparrisen från "Huétor Tájar", vid sidan av den prestigefyllda **kaviaren** från Ríofrío. Regionala viner görs på fyra områden med benämningen Vinos de la Tierra och de klostertillverkade bakverken är andra typiska produkter.

Granada

Konsthantverk

Granadas konsthantverk är en av provinsens bästa referenser och ett kompendium av de olika nedärvda konstnärliga influenserna från de olika kulturerna som befolkade provinsen. Konsthantverk som la taracea (marketteri), krukmakeri, de erkända instrumentbyggarna, plåtslageri, broderier och tillverkning av jarpas (tygmattor) eller läderprägling, återspeglar sanningsenligt folkets traditioner och sedvänjor i provinsen Granada.

FÄRDLEDER

Färdleden genom **GRANADA** med omgivningar förser oss med information om provinshuvudstaden och ett antal historiskt intressanta byar med nära anknytning till Federico Garcia Lorca.

Mellan Sierra Nevadas snöklädda toppar och Medelhavet befinner sig **LA ALPUJARRA GRANADINA** och **LECRÍNDALEN**, i närheten av Natur- och Nationalparken Sierra Nevada, med sina vita byar och unika arkitektur.

BAZA-HUESCAR: På **EL ALTIPLANO** har man funnit arkeologiska lämningar som fastlägger detta område som platsen för den äldsta hominida befolkningen i Europa (runt Galera och Orce). Dessutom kan tillfogas en annan av områdets sevärdheter: boningshusen inrymda i grottor.

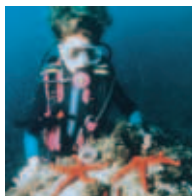
Till **COSTA TROPICAL** anlände mäktiga civilisationer som under århundraden lämnade värdefulla rester av sina kulturer: feniciska nekropoler, romerska akvedukter och arabiska slott. Mikroklimatet vid kusten gör dess stränder till ett perfekt resmål året om.

Färdleden via **GUADIX** och **EL MARQUESADO** låter oss i Gorafe bevittna den största koncentrationen av döser i Andalusien. Därefter kan vi koppla av i Alicúns Spa eller ligga över i något av de många grotthotellen i Guadix.

Färdleden **PONIENTE GRANADINO** (västra delen) kännetecknas av dess varierande landskap, med sevärdheter som naturparken Sierras de Tejeda, Almijara y Alhama, vidare hälsobadet i Alhama de Granada, eller den värdefulla megalitiska nekropolen i Peña de los Gitanos.

Färdleden **SIERRA NEVADA** utformas av små byar i morisk anda som åtnjuter en privilegierad naturlig omgivning. Oumbärliga utflyktsmål är Nationalparken Sierra Nevada, samt Högfjälls- och Skidstationen Sierra Nevada i Monachil.

Huelva

Huelva

Huelva

Med en yta på mer än 10.000 km² som sträcker sig mellan kusten och de skogbevuxna bergstrakterna, står Huelva som gräns mellan Spanien och **Portugal**. De internationella **flygplatserna** i Sevilla och Faro (Portugal), samt det utmärkta väg- och järnvägsnätet, möjliggör provinsens närmande till resten av landet, Europa och världen.

Huelva gynnas av ett behagligt Medelhavsklimat med atlantisk påverkan, frånvaro av frost och en mild temperatur året om med 3.000 soltimmar per år.

STRÄNDER OCH NATUR

Costa de la Luz i Huelva består av en oavbruten linje av **122 km** lång strand med vit sand och lugna vatten. Mellan Ayamonte och Punta Umbría är kusten plan och mynnar ut i fantastiska vidsträckta stränder (där moderna bebyggelser

uppförts på själva stranden), sanddyner, pinjedungar och sandbarriärer som bildats vid flodmynningar under påverkan av Atlantens havsvatten.

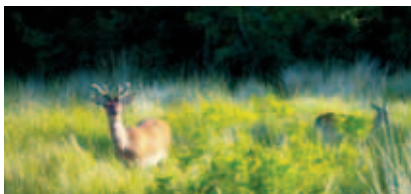
Huelva kan skryta med att ha den spanska kustremsa med lägst procenttal bebyggelse närmast kusten, vilket säkerställer ett stort antal orörda stränder. Med dessa oslagbara förutsättningar är möjligheterna att njuta av utomhusaktiviteter oändliga. Ett tiotal småbåtshamnar och yachtklubbar tillgodoser efterfrågan hos dem som vill utöva sina favoritsporter till havs. Förutom detta erbjuder Huelva ett betydande antal skyddade områden (våtmarker-

Huelva

Grotta de las Maravillas

Denna grotta i Aracena, mer än 1000 meter lång och utrustad med musik, ljus- och färgspel, upptäcktes i slutet av 1800-talet och öppnades för allmänheten på tidigt nittonhundratalet, vilket gör den till den första turistorienterade grottan i Europa. Särskilt häpnadsväckande är det stora antalet stalaktiter och stalagmiter som täcker grottväggarna, i kontrast till sjöarna och de labyrintiska gångarna som utformar grottan.

na vid Isla Cristina och Piedras, Flecha del Rompido, Los Enebrales, våtmarkerna vid Odiel, Doñana ...), tillsammans med ett naturligt ljus som gör dess stränder helt unika. Naturen har utan tvekan varit generös med denna provins. Beviset för detta är att en tredjedel av dess landområde består av skyddade naturområden. Huelva har del i **naturområdet Doñana**, det största miljöreservatet i Europa. Doñana förklarades Världsarv i egenskap av utmärkt exempel på stora våtmarker vid Medelhavet, där olika ekosystem samsas (stränder, betesmarker, våtmarker, sanddyner, flodbräddar...) och som är hem för en mångsidig fauna. Här bör understrykas framför allt våtmarkerna, av största vikt som transitland, häckningsplats och övervintringsområde för tusentals europeiska och afrikanska fåglar. De utgör också habitat för starkt utrotningshotade djur, som den

spanska kejsarörnen (*Aquila adalberti*) och det iberiska lodjuret.

Fotvandraren finner i Huelva ett omfattande nätverk som kan tillfredsställa alla smakriktningar, med tonvikt på Vías Verdes (längs nedlagda järnvägsspår) och de 70 milen vandringsleder som går genom **naturparken Sierra de Aracena-Picos de Aroche**, den näst största i Andalusien efter Cazorla i Jaén.

Golf

Ett sekel efter det att engelsmännen bearbetade gruvorna i Riotinto och grundade den första golfbanan i Spanien, kan Huelva idag erbjuda ett stort antal golfbanor. Intill havet och inflikade i naturområdena utefter Huelvas kust, finner vi golfbanorna Isla Canela, Islantilla, El Rompido, Nuevo Portil och Bellavista, förutom den första ekologiska golfbanan som ligger i Matalascañas, vid Doñanas dynsystem. Därtill kommer den lantliga golfbanan i Corta Atalaya.

KONST OCH KULTUR

Huelva är ett land med utpräglad blandkultur, dit många civilisationer lockats av dess extraordinära rikedomar. Såväl spår från tartessier, fenicier, romare, västgoter, muslimer och kristna kan ses, bland annat, i **Nekropolen i La Joya**, den muromgärdade staden **Niebla**, moskén i Almonaster eller den unika **folkliga arkitekturen** i Fuenteheridos, Castaño del Robledo och Linares de la Sierra.

Men det finns ett historiskt skede som definitivt identifierar denna provins och det är upptäckten av **Amerika**. I franciskanerklostret La Rábida bodde Columbus när han planerade första resan till Nya Världen. Palos de la Frontera och Moguer bidrog till detta äventyr med modiga sjömän, som de tre bröderna Pinzón och de tre bröderna Niño. Runt dessa städer finns monument och platser bevarade som vittnar om dessa betydelsefulla händelser, och nu ingår de i färdleden som kallas **Lugares Colombinos**.

Iberoamerikanska Filmfestivalen

Med mer än 30 editioner bakom sig, är denna festival det bästa skyltfönstret för att presentera de senaste iberoamerikanska filmproduktionerna. Dessutom, tack vare detta evenemang, är Huelva likaså en given mötesplats för yrkesverkssamma inom olika discipliner i den audiovisuella sektorn.

Området **Riotinto**, vars mineraltillgångar har utnyttjats sedan antiken, uppvisar fortfarande ett rikt arv i samband med dessa industrier, med ett märkbart inflytande från engelsmännens tid i trakten, vilket också framgår i huvudstaden och i Punta Umbría.

Som hemland för den spanske författaren **Juán Ramón Jiménez** (nobelpris i litteratur 1956) och nationaldansen **fandango**, har Huelvas kulturella evenemang en stor

acceptans och prestige, som exempelvis Teater- och Dansfestivalen Castillo de Niebla och Festivalen för Klassisk Musik i Ayamonte, förutom de tilldragelser som varje år programmeras av Foro Iberoamericano de La Rábida.

GASTRONOMI OCH FESTER

Huelvas gastronomi får sina ingredienser från både inland och hav. Inlandet toppas av de berömda varorna från det iberiska utegångssvinet, med skinkan som paradprodukt, erkänd med **ursprungsbeteckningen Jamón de Huelva**. Förutom dessa delikatesser, finns ett utmärkt färskt kött och välsmakande svampar. Från kusten får man skaldjur, bland annat de berömda och utsökta vita räkorna från Huelva, jätteräkor, musslor, kniv-

musslor, chirlas (småmusslor) och den populära choco (sepialiknande bläckfisk). De **regionala vinerna**, unga, fruktiga och generösa, åtnjuter hög prestige, precis som vinägern som tillverkas i Huelva, båda med respektive ursprungsbeteckningar.

Andra mycket populära högtider är påskveckan Semana Santa (särskilt i Huelva, Moguer och Ayamonte), Las Cruces i Berrocal, vattenkampen Fiesta de Los Jarritos i Galaroza, svärddansen i La Puebla de Guzman eller pilgrimsutflykten som hyllar Virgen de los Angeles i La Peña de Arias Montano.

El Rocío

Varje år vid pingst samlas mer än en miljon pilgrimer från hela världen för att färdas till byn Almonte, i närheten av Coto de Doñana, och vörda den vita duvans bild – Virgen del Rocío – som inväntar momentet då hon kommer att bäras ut på axlarna av invånarna i Almonte.

Huelva

Konsthantverk

Bland de viktigaste hantverksyrkena i provinsen är de som har anknytning till hästen till följd av djurets traditionella betydelse här, med inriktning på sadel- och betselmakeri.

Ridstövlarna från Valverde del Camino är av internationellt renommé tack vare tekniken som används och materialet som består av kalvhud. Tunnbinderiet är också ett mycket vanligt hantverk i Huelva till följd av vintraditionen i denna provins.

FÄRDLEDER

Från Guadianas mynning till Guadalquivirs mynning går **LA RUTA DE LA COSTA**, en resa på mer än 120 km utmed Huelvas kust, med sina vita sandstränder och skyddade naturområden.

Den aktiva roll som provinsen Huelva spelade i upptäckten och koloniseringen av Amerika finns perfekt återspeglad i färdleden **LOS LUGARES COLOMBINOS**. Dessa platser motsvarar monument och orter med anknytning till Columbus och hans resor, och är koncentrerade runt Moguer, Palos och La Rábida.

Historiska monument, tradition och natur möts i Huelva. Dess främsta sevärdheter representeras av stadsmuren i Niebla, många prestigefyllda vingårdar som producerar Vinos del Condado, pilgrimsfärden El Rocío och framför allt - Doñana.

EL ANDÉVALO är belägen mellan bergen

och havet, och dess turistattraktioner utgörs av två naturliga element: luft och vatten. Där finns ett intressant vindkraftverk och en färdled som har vattnet i medelpunkten, nämligen Ruta del Guadiana. Särskilt intresse har jaktmöjligheterna i denna trakt, tillsammans med flamencon (i synnerhet fandangon), gastronomin och de vita byarnas folkliga arkitektur.

LA RUTA DE LA CUENCA MINERA, ägnad gruvutvinningen, går genom kommunerna Andévalo och har som omistligt besöksmål gruvområdet Parque Minero de Minas de Río Tinto, och det största dagbrottet i hela Europa, Corta Atalaya, samt det engelska kvarteret Bellavista i grannskapet.

Naturparken **SIERRA DE ARACENA Y PICOS DE AROCHE** är hjärtat i denna färdled, som dessutom räknar med ett besök till Gruta de las Maravillas. Här har gastronomin stor betydelse, särskilt skinkan från det iberiska utegångssvinet med Jabugo som huvudstad.

Jaén

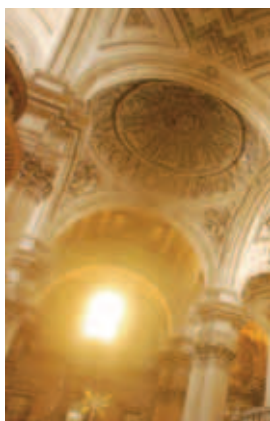
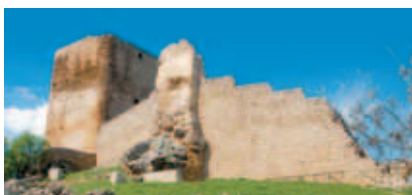
Jaén

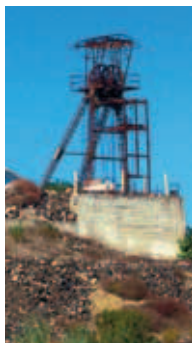
Jaén utgör rent historiskt den naturliga passagen mellan den kastilianska högplatån och Andalusien. Provinsen har utmärkta förbindelser via motorväg **A-44**, som ansluter till A-4 (Cádiz-Madrid) i norr och A-92 (Granada-Málaga) i söder. I provinsens mitt öppnar sig **Guadalquivirs floddal**, det största avrinningsområdet i denna andalusiska region.

Vädret är tempererat tack vare vindarna från Atlanten, med varma somrar och vintrar med temperaturer runt 4-6 °C.

KONST OCH KULTUR

Provinsen, som var bebodd sedan **förhistorisk tid - vilket** framgår av de många grottmålningarna, nu förklarade Världsarv - var en av de viktigaste **iberiska** bosättningarna på halvön. Till denna tid dateras fynden i Puente

Castulo

Endast 6 kilometer från Linares ligger den gamla iberiska staden Cástulo. Till följd av dess strategiska läge och stora mineraltillgångar, spelade den en strategisk roll i konfrontationen mellan romarna och kartagerna under andra puniska kriget. Dess historiska betydelse avspeglas i de arkeologiska fynden, vars äldsta lämningar är från slutet av den neolitiska tiden, och därefter ses en oavbruten följd av befolkningar ända fram till den muslimska perioden. Några av de mest intressanta strukturerna i komplexet är Nekropolen, hydraulsystemet, den norra delen av stadsmuren, bostadshuset El Oliver och resterna av den moriska fästningen.

Tablas (Jaén), Santuario Heroico del Pajarillo (Huelma), Nekropolen Cerrillo Blanco de Porcuna, där en krigares huvud hittades, vidare grotthelgedomen Cueva de la Lobera (Castellar), Cástulos Arkeologiska Samling (Linares) och gravkammaren i Toya (Peal de Becerro).

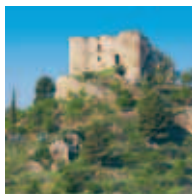
Från **ROMARTIDEN** är de broar och *calzadas* (romerska vägar) som förenade de olika gruvplatserna i Sierra Morena - infrastrukturer som utnyttjades av invånarna i de nya städerna som Cástulo (Linares) eller Iliturgi (Andújar).

Jaén, gränsland mellan muslimer och kristna, och framför allt städerna **Úbeda och Baeza**, båda förklarade Världsarv, kom efter Återerövringen att uppnå en kulturell och konstnärlig glansperiod utan motstycke under **Renässansen**, tack vare dess huvudsakliga arkitekt, Andrés de Vandelvira, och framför allt stödet från adliga familjer som Cobos eller Molina. Katedralen i Jaén, kyrkan

San Francisco i Baeza och Sacra Capilla del Salvador i Úbeda, är verkliga pärlor i denna stil, införlivade i färdleden Ruta del Renacimiento som går genom denna provins.

Kulturagendan erbjuder flera omistliga evenemang där musiken har den absoluta huvudrollen.

BluesCazorla har kommit att få stort eko och sammanför nutidens bästa jazzband med figurer som Little

Slott och Bataljer

Provinsen Jaén var skådeplatsen för tre stora drabbningar som förändrade den iberiska halvöns politiska, sociala och ekonomiska utvec-

Charlie och Sax Gordon. Därtill kommer andra tilldragelser som Etnosur (Alcalá la Real), Jazzfestivalen Ciudad de Úbeda, festivalen Torreperogil Rock & Blues, Gazpacho Flamenco i Andújar, den Antika Musikfestivalen i Úbeda och Baeza, den Internationella Teaterfestivalen i Cazorla och den Internationella Filmfestivalen i Aire El Yelmo, i Sierra de Segura.

kling vid olika historiska skeden: Baécula (208 f.Kr.), Navas de Tolosa (1212) och Bailén (1808). Likaså i trakterna som förbinder södra delen av Ciudad Real med Granada, och som angränsar till en stor del av Jaén, kan man bevittna en serie imponerande slott.

Jaén

AKTIV NATUR

Jaén är den andalusiska provins som besitter störst yta av skyddade naturområden, främst tack vare **naturparken Sierras de Cazorla, Segura y Las Villas**, den största i Andalusien och den mest besökta. Förklarad Biosfärområde och habitat för den iberiska stenbocken (*capra pyrenaica*), är den ett paradis för jaktintresserade. Inte mindre populära är naturparkerna i **Despeñaperros**, Sierra de Andújar (ett magnifikt exempel på ett ekosystem nära Medelhavet) och Sierra Mágina.

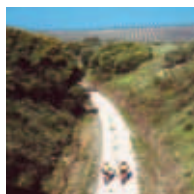

Naturreservaten Laguna Honda och Laguna del Chinche, naturområdena Laguna Grande, Cascada de la Cimbarra och Alto Guadalquivir, samt de många **naturminnesmärkena** (Quejigo del Amo, Órganos de Despeñaperros, Pinar de Cánavas, Huellas de Dinosaurio och El Piélagos) kompletterar Jaéns rika naturarv.

Olivoljans Vía Verde

Följer man den gamla järnvägen som på sin tid förenade Campo Real och Jaén, kommer man att upptäcka en grön korridor som är idealisk för friluftssporter som fotvandring och cykling. Denna färdled korsar också den s.k. Ruta de los Torreones där man kan beskåda en rad arabiska atalayas (utkikstorn).

Alla dessa områden är idealiska för **aktiviteter** i kontakt med naturen som fotvandring, cykling, fiske (mer än ett tjugotal laxöringvatten), vattensporter i vattenfördämningarna eller fotosafaris och fågelskådning.

La Virgen de la Cabeza

Varje år, på den sista söndagen i april, samlas mer än en halv miljon pilgrimer vid Cerro del Cabezo (Andújar) för att ära Virgen de la Cabeza i vad som anses vara den äldsta pilgrimsfärden i Spanien, med ett ursprung som går tillbaka till 1200-talet.

GASTRONOMI OCH FESTER

Olivoljan, som i Jaén utvinns ur olivsorten Picual, är stjärnprodukten i provinzens gastronomi och innehar så många som fem **ursprungsbeteckningar**: Sierra de Cazorla, Sierra de Segura, Sierra Mágina, Campiñas de Jaén och Jaén Sierra Sur. Denna rikedom har till följd att Jaén producerar 20 % av världens olivolja!

Denna hälsosamma ingrediens förekommer i traditionella rätter som grönsaksgrytor, auberginerätten la alboronía, konserverad fläskfilé och chorizo inlagd i olivolja, samt sallader som den populära **pipirrana** (av grön paprika, tomater och vitlök).

Även stor- och småviltet, laxöringarna (*Salmo trutta*) och lammköttet från Sierra de Segura kännetecknas av sin höga kvalitet. Maten brukar nedsköljas med la cuerva, en typ av sangria med

persikor som är typisk för regionen.

Bagerivarorna i provinsen utnyttjar också olivoljan som fett, med särskild betoning på bakverk, ochíos med salt och peppar, tortas med anis och **hornazos**, en slags pajer. De senare finns alltid med vid de viktigaste festligheterna i området, speciellt vid de många pilgrimsutflykterna som görs under våren.

Andra högtider av intresse är festerna Moros y Cristianos, La Candelaria, Cruces de Mayo och **Påsk**en, Semana Santa, kännetecknas av den stora konstnärliga rikedom i utsmyckningarna och av gångarten, med särskild betoning på dem som firas i Jaén, Úbeda, Baeza, Linares och Alcalá la Real.

Jaén

FÄRDLEDER

Färdleden **RUTA DEL CONDADO** kännetecknas av vidsträckta olivodlingar och betesmarker där man kan se tjurfäktningstjurarna i deras naturliga miljö.

Färdleden **LA CAMPIÑA** innehåller, förutom dess värdefulla arkeologiska fynd från iberernas tid, naturparken Sierra de Andújar och helgedomen Virgen de la Cabeza.

SIERRA DE SEGURA kan stoltsera med imponerande slott som Hornos och Segura de la Sierra, i närheten av naturparken Sierras de Cazorla, Segura y las Villas, samt vattenfördämningen El Tranco.

Olivodlingarna dominerar landskapet som omger huvudstaden **JAÉN**, med naturparken Sierra Mágina och Peña del Águila runt omkring.

Monumentaliteten är centrum för färdleden som går längs **LA LOMA Y LAS VILLAS**, och som leder besökaren till renässansstäderna Úbeda och Baeza, båda förklarade Världsarv.

På färdleden **COMARCA NORTE** får vi se naturparken Despeñaperros och vattenfallet Cascada de Cimbarra.

Färdleden **EL ALTO GUADALQUIVR**, via Cazorla och La Iruela, presenterar naturparken Sierras de Cazorla, Segura y Las Villas.

Under färdleden **SIERRA SUR** finner vi en rad byar med ett fantastiskt legat (Alcalá la Real, Alcaudete ...).

Färdleden utmed **SIERRA MÁGICA** har i centrum naturparken med samma namn, samt en serie befästningsverk som ingår i färdleden Ruta de los Nazaríes.

Konsthantverk

Nuförtiden har Jaéns konsthantverk som huvudsakliga centrala platser Úbeda, med många hantverkare som arbetar med järnsmide, keramik och färgat föns-terglas; Andújar, med sin traditionella kera- mik, och Bailén, med glaserat krukmakeri som specialitet.

Berömda är även arbe- tena av rotting och andra växtfibrer i Los Villares, samt föremålen av flätat espartogräs i Peal de Becerro – en urgammal spansk tradi- tion.

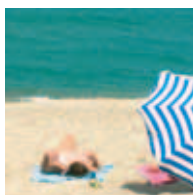

Málaga

Málaga

Provinsen Malaga är den andalusiska provinsen med minst ytareal och, vad terrängen beträffar, den mest abrupta. Malaga har ett utmärkt kommunikationsnät med resten av Spanien och de viktigaste städerna i Europa, med den **internationella flygplatsen** Pablo Ruiz Picasso och det nyligen invigda snabbtåget **AVE**.

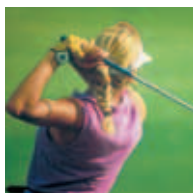
Det gynnsamma **klimatet** tillåter turistbesök var och när som helst på året, men särskilt till Costa del Sol, som i lä av de höga bergen skyddas från vindarna och kan garantera mer än **300 soldagar** om året och en privilegierad temperatur.

Costa del Golf

Detta smeknamn ges också Costa del Sol, som kan stoltsera med att vara det område som har flest golfbanor i Europa. Detta enorma utbud är tack vare det unika

Medelhavsklimatet, som möjliggör golfspelet året runt, och de lämpliga terrängförhållandena som har utmanat många internationellt kända bandesigners, som Robert Trent Jones, att skapa spännande golfbanor. Dessa golfbanor har stått värd för stora tävlingar som Ryder Cup eller Volvo Master.

NATUR Y STRÄNDER

Provinsens **varierade landskap** och klimat har gjort att det ofta jämförs med en liten kontinent. Malaga innesluter ett brett nätverk av skyddade naturområden: i väster, på gränsen till Cadiz, finner vi naturparkerna Sierra de Grazalema och **Sierra de las Nieves**, både förklarade Biosfärområden, samt Los Alcornocales. Nära huvudstaden finner vi naturparken **Montes de Malaga**, och i öster, naturparken Sierras de Tejeda, Almijara y Alhama.

Till denna naturrikedom, med flora och fauna av stort värde,

Málaga

kan läggas verkliga naturskatter som ravinen Desfiladero de los Gaitanes, klippstupen Acanilados de Maro-Cerro Gordo och **El Torcal** de Antequera, med sin labyrint av karstklippor, ofta använd vid inspelningar av science fictionfilmer. Den enda plats där rosa flamingos häckar, tillsammans med det franska Camargue, är **Laguna de Fuente de Piedra** i Malaga, en av Spaniens två största sjöar.

Dessa trakter erbjuder oändliga möjligheter för de mer aktiva besökarna, i likhet med Costa del Sol, som består av **160 km kust** med stränder med lugna, ljumma och genomskinliga vatten.

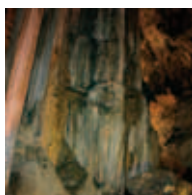
Den västra delen av **Costa del Sol sträcker** sig från Malaga till gränsen mot Cadiz. Denna del av kusten var en av de första spanska turistorterna, vars berömmelse och fascination som societetsarena endast matchas av Franska Rivieran och Monaco.

Den östra delen av **Costa del Sol** bildar kustfasaden mot Axarquía. Här är det fortfarande möjligt att hitta en avskild strand eller en anonym vik för naturism. Dess fiskebyar sträcker sig fram till Nerja, belägen på en slätt som kikar ut över klippstupen som vore det en balkong. Nära staden övergår kusten i branta klippstup av kalksten, upp till 200 m höga, som bildades vid kollapsen av berget Sierra de Almijara och dess fall ned i havet.

Efterfrågan på nautiska **sportgrenar** kan tillfredsställas hundraprocentigt tack vare provinsens elva småbåtshamnar, med stark betoning på den världsberömda hamnen **Puerto Banús** i Marbella.

Cueva de Nerja

Nerjagrottan, förklarad Naturmonument, är regionens viktigaste naturliga grotta, på grund av dess storlek, och vackra stalaktiter och stalagmiter, samt överflödet av arkeologiska lämningar. Den har fyra salar öppna för allmänheten: Betlehemsalen, Spöksalen, uppkallad efter dess spöklika former, Balettsalen, där det varje år hålls en internationell musik- och dansfestival, och Kataklysmen, där man kan se den största naturliga kolumnen i världen.

Spansk Filmfestival

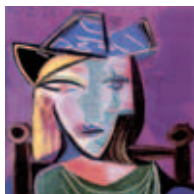
Malagas filmfestival för Spansk Film invigdes år 1998 och har blivit en avgörande händelse för yrkesverksamma inom filmen i Spanien. Varje år, på våren, församlas den populära Teatro Cervantes etablerade skådespelare och nybörjare med denna scen som mittpunkt för premiärer av långfilmer, kortfilmer och dokumentärer av hög kvalitet. La Biznaga de Oro, priset som överlämnas till den bästa filmen, är det mest eftertraktade priset för filmare och producenter.

KONST OCH KULTUR

Malagas överflöd av förhistoriska lämningar talar om en intensiv befolkning av territoriet sedan urminnes tider. Särskild betydelse har dösaerna i Menga, Viera och El Romeral, i Antequera, och grottmålningarna i grotterna i La Pileta, Doña Trinidad och Nerja.

Fenicierna grundade staden Malaka i det åttonde århundradet f.Kr., medan romarna efterlämnade de romerska teatrarna i **Acinipo** (Ronda) och Malaga, och den romerska villan i Rio Verde, Marbella, samt resterna av fyren i Torrox.

Fästningen (alcazaba) och slottet Castillo de Gibralfaro i huvudstaden, samt de arabiska baden i Ronda – bland de bäst bevarade i Spanien – eller slottet Castillo de Sohail i Fuengirola, är exempel

Picasso

Denna stora konstnärsgigant är starkt förknippad med staden som såg honom födas. Förutom Picassomuseet, med fler än 200 alster, erbjuds i Malaga möjligheten att lära känna de platser där han tillbringade sin barndom: Plaza de la Merced, där hans barndomshem låg, skolan San Rafael, tjuvfångningsarenan La Malagueta...

på den enorma rikedom ärvd efter den **muslimska ockupationen**.

Med återerövringen (la Reconquista) infördes nya artistiska stilar som skulle återspeglas i religiösa byggnader som **Katedralen** i Malaga (känd som la Manquita – den enarmade - med anledning av det ofullbordade södra tornet), eller Real Colegiata de Santa María la Mayor, i Antequera. Inom **renässansens civila arkitektur** kan nämnas Palacios de los Condes de Buenavista (numera Picassomuseum), i Malaga, eller Palacio de los Marqueses de la

Peña de los Enamorados, i Antequera; Miguel de Cervantes hus i Vélez-Málaga och det han hade i Mondragón, Ronda.

Den kraft med vilken **barocken** gjorde sitt inträde i Andalusien har ingen like i någon annan spansk provins. Antalet kyrkor och palats som byggs eller renoveras på 1700-talet är häpnadsväckande, med Antequera, med sin ytterst gynnsamma ekonomiska situation, som främsta exempel på denna nya utsmyckade smak. De nya **arkitektoniska bidragen** under denna period återspeglas i verk som Plaza Ochavada i Archidona eller den nya bron över floden Tajo, i Ronda.

GASTRONOMI OCH FESTER

Provinsens gastronomi använder i sin mattillagning råvaror av högsta kvalitet, varav en del med egna ursprungsbeteckningar, som **olivoljan** från Antequera, **chirimoyan** Tropical Coast Granada-Málaga och russinen **Pasas** de Malaga. **Vinerna** har ursprungsbeteckningarna Malaga och Sierras de Malaga. Dessutom finns i provinsen utmärkta kött och grönsaker, och framför allt fisk.

Ajoblanco (Malagavariant av gazpacho med mandel och moscateldruvor), frityrstekt fisk, de berömda **espetos** (grillade sardiner i rad på spett som sticks ned i sanden framför en koleld) eller la porra antequerana (ännu en variant av gazpa-

chon) är några av de rätter som förekommer i Malagas kokkonst.

Iscensättningen av Kristuspassionen i Riogordo, “Carreras de tronos” på skärtorsdags- och långfredagskvällarna i Antequera, eller processionerna under **påskveckan** Semana Santa i huvudstaden, är förklarade Högtider av Internationellt Turistintresse och ger en idé om hur stor betydelse påskfirandet har i denna provins. Andra festligheter av mycket personlig utformning är Cruces de Mayo, Sankt Johannesnatten (midsommar), Corpus Christi (Kristi Lekamens Dag) eller Moros y Cristianos.

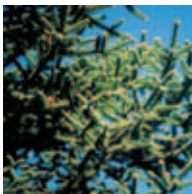

Málaga

Tjurfäktningstradition i Ronda

Den "drömda staden" enligt den tyske poeten Rilke, stoltserar med att vara födelseplatsen för två stora dynastier av tjurfäktare: Romero och Ordoñez. Den första lade grunden till tjurfäktningen till fots, medan huset Ordoñez skapade en mer personlig och spontan typ av tjurfäktning. Stadens vittberömda tjurfäktningsarena arrangerar årligen den ryktbara Corrida Goyesca, vilken förlöper i kostymer från tidigt 1800-tal, som på Goyas tid.

FÄRDLEDER

Nära huvudstaden finner vi dalen **VALLE DEL GUADALHORCE**, vars tjusning består i de vita byarnas folkliga arkitektur och i landskapet, som till exempel ravinen Desfiladero de los Gaitanes.

Färdleden **RUTA DEL GUADALTEBA** har fått sitt namn efter floden som kantar den. Här är av intresse platsens arkeologiska lämningar, som grottmålningarna i Cueva de Ardales, och ett brett utbud av aktiviteter i kontakt med naturen

COSTA DEL SOL, kusten som gett Málaga dess största ryktbarhet, är känd för de ousinliga möjligheterna till sol och bad, vid sidan av det stora antalet golfbanor och småbåtshamnar.

Huvudattraktionen i La **AXARQUÍA** (östra delen av Costa del Sol), är den markerade variationen i landskapet på bara några kilometer: från snöklädda toppar till små vikar under kustens klippstup. Dess vitkal-

kade byar ligger utspridda på bergssluttningarna och i naturparken "Sierras de Tejeda, Almijara y Alhama".

Färdleden **SIERRA DE LAS NIEVES** har som innehåll verkliga naturskatter: bergssprickan Gesm (den tredje djupaste i världen), en skog med pinsapos, den andalusiska ädelgranen, Tajo de la Caina ...

Historia, tradition och legend möts i bergstrakterna i **SERRANÍA DE RONDA** med många romerska och muslimska lämningar.

När det gäller monumentala byggnader utmärker sig staden Ronda. Den storslagna naturen är en annan av stadens attraktioner, med sitt svindlande läge mellan parkerna Los Alcornocales, Sierra de las Nieves och Sierra de Grazalema.

Mellan den Subbetiska och den Penibetiska bergskedjan, erbjuder färdleden **RUTA DE NORORMA** (området nordost om Malaga) ett synnerligen varierat landskap med de frodiga dalarna Guadalhorce och Genal. Dess geografiska läge, i själva hjärtat av Andalusien, har förlänat området ett rikt historiskt legat. Bland de större samhällena utmärker sig staden Archidona.

Naturskatterna i **REGIONEN ANTEQUERA** representeras av lagunen i Fuente de Piedra och El Torcal. Till de värdefulla förhistoriska dösarna i Menga, Viera och El Romeral, kan läggas Antequeras ofantliga monumentala arv, med särskild tonvikt på renässans- och barockbyggnader.

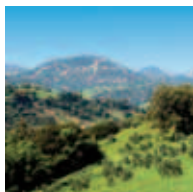
Sevilla

Sevilla

Sevilla

Sevilla är beläget i den västra hälften av Andalusien och är också dess huvudstad. Staden sträcker sig utmed floden **Guadalquivir** mellan bergen som öppnar sig i en bördig dalgång. Ett modernt nät av motorvägar (A-4, A-92 och A-49) förer staden med resten av Andalusien, tillsammans med den internationella **flygplatsen** San Pablo och höghastighetståget AVE.

Klimatet präglas av en jämn genomsnittstemperatur (mellan 18°C och 20°C), måttlig nederbörd och rikligt med solsken.

KONST OCH KULTUR

Över hela provinsen Sevilla - korsväg för kulturer sedan urminnes tider - återfinns värdefulla lämningar som vittnar om de mäktiga civilisationer som befolkat området. **Dösarna**

i **Valencina** utgör en de viktigaste kalkolitiska fyndplatserna i hela Europa, medan Skatten från el Cerro del **Carambolo** är bevis på den ryktbarhet som det mytomspunna Tartessos hade.

Den storslagna **romerska provinsen Bética** skulle komma att vara delaktig i sju århundraden av den stora civiliserade världen och tillföra imperiet metaller, vin, olja, vete, filosofer, författare och de två första kejsarna födda utanför Rom, Trajanus och Hadrianus, i staden **Italica**, den första kolonin som grundade i Hispania. På denna arkeologiska plats kan man se resterna av den romerska teatern, **amfiteatern** och de fantastiskt vackra mosaikerna i de romerska husen.

Världsarv

Monumentsamlingen bestående av Katedralen i Sevilla och dess klocktorn, den populära Giralda; los Reales Alcáceres och Archivo de Indias, har alla förklarats som Världsarv. Dessa monument, de mest emblematiske i Sevilla, är en trogen återspeglning av den konstnärliga blandningen som styr staden: element av islamisk, gotisk, renässans- och barockstil möts i dessa byggnader.

Kulturella Färdleder

Sevilla inrymmer ett antal färdleder som låter besökaren lära känna all monumental prakt och alla naturminnesmärken i provinsen. Särskilt kan nämnas Artealias kulturella router, som besöker de platser på landsbygden med störst konstnärligt arv: La Bética Romana, med den romerska staden Itálica i centrum, och färdleden Washington Irving.

Muselmanernas ankomst skulle leda till en blomstring av städerna, vilket än idag kan igenkännas i städernas utformning. Under denna period byggdes fästningar, palats och murverk som skulle införlivas i den kristna arkitekturen med moriskt inflytande (mudéjar) efter den kristna återerövringen. Således blev Katedralen i Sevilla, en av Kristendomens största tempel, byggd på samma plats som inhyst den före detta moskén.

Under 1500-talet upplevde Sevilla sin absoluta höjdpunkt då staden blev hamn för skeppen som kom från **Las Indias** och därmed mottagare av rikedomarna från Nya Världen. Till Sevillas hamn anlände fartyg lastade med guld och silver från Amerika, och därifrån spreds metallerna i forma av präglade mynt till de europeiska länderna. Folk från alla platser och av alla kategorier samlades i detta **renässansen** Sevilla, från rika köpmän från Genua och Tyskland, till snyltare och lösdrivare.

Denna situation låg till grund för en speciell och mästerlig version av **barockstilen** i provinsen, synlig i städer som Sevilla, Marchena, Ecija eller Osuna, vars glans och rikedom var svåra att mäta sig med.

Museo de Bellas Artes

Sevillas konstmuseum anses vara landets andra i betydelse. Det är organiserat i 14 salar som innehåller målningar från den gotiska epoken fram till 1900-talet. Här bör betonas speciellt målningarna från den sevillanska skolan mellan 1500-talet och 1700-talet. Museet ligger i det forna klostret Convento de la Merced Descalza.

NATUR OCH UPPLEVELSETURISM

Det miljömässiga arvet toppas av provinsens två Nationalparker av utomordentligt värde för flora och fauna. **Naturparken Sierra Norte** är den största, med lummiga skogar och gräsmarker, betesmarker för tjurfäktningstjurarna. Den spanska kejsarörnen (*Aquila adalberti*) och grågamen (*Aegypius monachus*) kan ses flyga över två av parkens mest sensationella platser, vattenfallen Huesna Rivera och Cerro del Hierro.

Naturparken Doñana omfattar pinjeskog, mer eller mindre omvandlade våtmarker och flodarmar och kanaler av floden Guadalquivir, som en gång i tiden översvämmade våtmarkerna. Tack vare Doñanas geografiska läge, utgör naturparken den europeiska länken av **Europa-Afrikas migrationsleder** för flyttfåglar, tillsammans med Nationalparken Doñana som anses vara det största naturreservatet i Europa.

Omistliga utflyktsmål är **Peñón de Zaframagón**, med dess koloni av gåsgamar (*Gyps fulvus*) i Coripe, **Cañada de los Pájaros** och Dehesa de Abajo, i Puebla del Río, den gröna korridoren i Guadiamar, våtmarkerna i Lantejuela, Utrera, Lebrija-Las Cabezas y el Gosque, i Martín de la Jara, eller

vattendammarna Cordobilla och Malpasillo, i Badolatosa.

Dessa trakter är också en perfekt miljö för att praktisera en mängd utomhusaktiviteter, som fotvandring, extrensporter, ridning, klättring, paddling, fiske, jakt, flygsport...

Golf är en annan sport som kan utövas i provinsen Sevilla tack vare förekomsten av moderna golfbanor utrustade med alla nödvändiga infrastrukturer och installationer. Vattensporter kan också praktiseras, trots att Sevilla är en inlandsprovins, tack var flodhamnen i Gelves.

Temaparker som Isla Mágica och Naturreservatet El Castillo de las Guardas, erbjuder en rad fritidsalternativ i provinsen Sevilla.

GASTRONOMI OCH FESTER

Med ett tydlig inflytande av Medelhavsdieten gör man i den sevillanska matlagningen ett generöst bruk av **olivolja** av högsta kvalitet, som den med ursprungsbenämningen Aceite de Estepa. Av garanterad kvalitet är också andra regionala produkter som **vinerna**, en mängd olika frukter och grönsaker, ris från våtmarkerna, bälgrukter, honung, färsk fisk från de närliggande kusterna, kött från fjäderfä, stor- och småvilt, korvprodukter...

En annan viktig ingrediens på matbordet i provinsen är brödet, som i städer som Alcalá de Guadaira, Las Cabezas de San Juan och El Cuervo har en lång hantverkstradition. Matrecepten är oräkneliga och fantasifulla, och bästa sättet att lära känna dem är att pröva små portioner i form av tapas. **El tapeo** är mycket vanligt i hela provinsen, främst tack vare det privilegierade klimatet. Men om det är något som tilltalar alla som besöker provinsen Sevilla är det folkets öppna och glada **karaktär**, en egenskap som speglas i provinsens olika festligheter.

Påskveckans allvar, med processioner som är mycket berömda och sevärda, ger vika för vårens explosion av festligheter, med **Cruces de Mayo**, pilgrimsutflykter - bland vilka kan nämnas den traditionella pilgrimsfärden som många Brödraskap i Sevilla fullföljer till byn El Rocío, La Feria de Sevilla, med flera, som avbyter varandra ända fram till hösten.

Sevilla

Flamencos land

Den enorma betydelsen av denna konstart återspeglas i de prestigefyllda flamencofestivalerna, som Potaje de Utrera eller Festival de Cante Jondo i Mairena; i artister av en sådan kaliber som Antonio Mairena, Pepe Marchena, samt Fernanda och Bernarda de Utrera; i tematiska färdleder som La Ruta del Compás del Tres por Cuatro, i Los Cantes Básicos och museer som Museo del Baile Flamenco, i Sevilla.

FÄRDLEDER

La Ruta por **LA CAMPIÑA** kännetecknas av städernas monumentalitet, vilka utgör del av de kulturella färdlederna Artealia (Carmona, Ecija, Marchena och Osuna) och det Romerska Andalusien.

Färdleden **LA VÍA DE LA PLATA** går via en trakt som traditionellt sysslat med gruvdrift, vid sidan av jordbruk och boskapskötsel, med vidsträckta gräsmarker där hjordar av tjurfäktningstjuror betar. La Vía de la Plata var en av de viktigaste kommunikationslederna i det romerska Hispania, och är idag en del av leden som förbinder Kantabrien med Andalusiens Atlantkust.

La **SIERRA SUR** kombinerar traditionella vita byar med naturliga enklaver som Peñón de Zaframagón och Laguna Salada del Gosque, och även tematiska rutter som Tempranillo (uppkallad efter den berömde stråtrövaren) eller Vía Verde, idealisk för att praktisera Upplevelseturism.

Vid färdleden **SIERRA NORTE** har Naturparken med samma namn huvudrollen. Den är habitat för en värdefull fauna och referenspunkt för entusiaster av fotvandring och klättring.

Färdleden **EL ALJARAFE** låter oss avnjuta det regionala köket unika rikedom, förutom en samling arkeologiska juveler: dösarna i Valencina de la Concepción och den romerska staden Itálica, som grundades av general Scipio år 205 före Kristus.

Färdleden **GUADALQUIVIR-DOÑANA** går längs floden i dess lopp genom provinsen och visar besökaren floddalen La Vega, Doñana (Biosfärområde och Världsarv) och Bajo Guadalquivir. Tillsammans med omfattande risodlingar finner man här stuterier som ägnar sig åt avel av den berömda andalusiska hästen.

ANDALUSIENS AUTONOMA REGERINGS TURISTBYRÅER

Oficina de Turismo de Almería

Parque Nicolás Salmerón, s/n,
Esquina Martínez Campos
C.P. 04002
☎ 950 175 220
otalmeria@andalucia.org

Oficina de Turismo de Córdoba

Torrijos, 10
C.P. 14003
☎ 957 355 179
otcordoba@andalucia.org

Oficina de Turismo de Cádiz

Avda. Ramón de
Carranza, s/n
C.P. 11005
☎ 956 203 191
otcadiz@andalucia.org

Oficina de Turismo de Granada

Santa Ana, 4 bajo
C.P. 18009
☎ 958 575 202
otgranada@andalucia.org

Oficina de Turismo de Algeciras

Paseo Río de la Miel, s/n
C.P. 11207
☎ 956 784 131
otalgeciras@andalucia.org

Oficina de Turismo de Huelva

Plaza Alcalde Coto Mora, 2
C.P. 21001
☎ 959 650 200
othuelva@andalucia.org

Oficina de Turismo de La Línea de la Concepción

Avda. del Ejército,
Esquina 20 de abril
C.P. 11300
☎ 956 784 135
otlinea@andalucia.org

Oficina de Turismo de Jaén

Maestra, 8
C.P. 23002
☎ 953 190 455
otjaen@andalucia.org

**Oficina de Turismo
de Baeza**

Plaza del Pópulo, s/n
C.P. 23440
☎ 953 779 982
otbaeza@andalucia.org

**Oficina de Turismo
de Úbeda**

Baja del Marqués, 4. Palacio
del Marqués de Contadero
C.P. 23400
☎ 953 779 204
otubeda@andalucia.org

**Oficina de Turismo
de Málaga**

Pasaje de Chinitas, 4
C.P. 29015
☎ 951 308 911
otmalaga@andalucia.org

**Oficina de Turismo
de Málaga
Aeropuerto**

Aeropuerto Internacional de
Málaga. Terminal de Llegadas
C.P. 29004
☎ 951 294 003
otaemalaga@andalucia.org

**Oficina de Turismo
de Ronda**

Paseo Blas Infante, s/n
C.P. 29400
☎ 952 169 311
otronda@andalucia.org

**Oficina de Turismo
de Sevilla**

Plaza del Triunfo, 1
C.P. 41004
☎ 600 140 745
otsevilla@andalucia.org

**Oficina de Turismo
de Sevilla**

Estación de Santa Justa
Avda. Kansas City, s/n.
Estación de Santa Justa
C.P. 41007
☎ 954 782 002
otjusta@andalucia.org

**Oficina de Turismo
de Sevilla
Aeropuerto**

Autopista de San Pablo, s/n.
Terminal de Llegadas.
C.P. 41020
☎ 954 782 035
otaesevilla@andalucia.org

TURISTRÅDEN PATRONATOS DE TURISMO

Patronato provincial de Turismo de Almería

Plaza Bendicho, s/n
C.P. 04011
☎ 950 621 117
Fax: 950 267 545
turismo@dipalme.org
www.almeria-turismo.org

Patronato provincial de Turismo de Cádiz

Plaza de Madrid, s/n. Estadio Ramón de Carranza. Fondo Sur
C.P. 11011
☎ 956 807 061
Fax: 956 214 635
turismo@dipucadiz.es
www.cadizturismo.com

Patronato provincial de Turismo de Córdoba

Plaza de las Tendillas, 5 3ª planta
C.P. 14002
☎ 957 491 677
Fax: 957 492 061
turismo@cordobaturismo.es
www.cordobaturismo.es

Patronato provincial de Turismo de Granada

Plaza Mariana Pineda, 10 1º y 2º
C.P. 18009
☎ 958 247 146
Fax: 958 247 129
turismo@dipgra.es
www.turgranada.es

Patronato provincial de Turismo de Huelva

Fernando el Católico, 18
entreplanta
C.P. 21002
☎ 959 257 467
Fax: 959 249 646
turismo@diphuelva.es
www.turismohuelva.org

Patronato provincial de Turismo de Jaén

Plaza de San Francisco, 2.
Palacio Provincial
C.P. 23071
☎ 953 248 000
Fax: 953 248 064
turismo@promojaen.es
www.promojaen.es

Patronato provincial de Turismo de la Costa del Sol

Plaza del Siglo, 2
C.P. 29015
☎ 952 126 272
Fax: 952 225 207
info@visitacostadelsol.com
www.visitacostadelsol.com

Turismo de la Provincia de Sevilla

Plaza del Triunfo, 1-3. Antiguo
Archivo Provincial
C.P. 41004
☎ 954 501 001
Fax: 954 500 898
infoturismo@prodetur.es
www.turismosevilla.org

Andalucía

www.andalucia.org

ELEMENTAL
CHLORINE
FREE
GUARANTEED

JUNTA DE ANDALUCÍA
Consejería de Turismo y Comercio
Empresa Pública para la Gestión
del Turismo y del Deporte de Andalucía, S.A.
C/ Compañía, 40
29008 Málaga
www.andalucia.org

